

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
กรณีศึกษา: สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา
Factors Affecting Drugs Use among Adolescents Addicts and Abuses
:A Case Study of Songkhla Probation Office

นนุช ปล้องคง
Nongnuch Plongkong

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University

2554

ชื่อสารนิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรณีศึกษา : สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางสาวนงนุช ปลื้มคง

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....
(ดร.อนุ เจริญวงศ์ระยับ)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.อนุ เจริญวงศ์ระยับ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริน กุศลลาภภาพ)

.....กรรมการ
(อาจารย์พูนศักดิ์ เงินหมื่น)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อสารนิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรณีศึกษา : สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางสาวนงนุช ปล้องคง

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรณีศึกษา : สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และเพื่อศึกษาประวัติและผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ วัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา อายุระหว่าง 10-22 ปี จำนวน 211 คน เป็นชายจำนวน 181 คน หญิงจำนวน 30 คน โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for windows เพื่อหาค่าความถี่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เทคนิคทางสถิติคือการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความถี่ในการใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์ของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คือ ผู้ที่มีการศึกษาน้อย มีความอยากรู้อยากลองสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ต่ำ และเพศชาย ตามลำดับ

2. ประวัติและผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า รู้จักยาเสพติดจากเพื่อนมากที่สุด ประเภทของยาเสพติดที่รู้จักและเกี่ยวข้องกับมากที่สุด คือยาบ้า ไม่รู้จักและไม่เกี่ยวข้องกับยาเคมากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้สารเสพติดจำนวน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสารเสพติดเดือนละ 50-500 บาท ลักษณะการเสพยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เสพเมื่อต้องการเสพ แต่หากไม่ได้เสพไม่มีอาการผิดปกติใดทางร่างกายมากที่สุด ส่วนใหญ่เริ่มต้นเสพยาเป็นครั้งคราว มีความเห็นว่าการเสพยาเสพติดมีผลกระทบต่อตนเอง ในเรื่องทำให้นอนไม่หลับมากที่สุด มีผลกระทบต่อครอบครัวในเรื่องนำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวมากที่สุด และมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจในเรื่องสูญเสียทรัพย์สินเงินทองที่จะต้องซื้อหาเสพยาเสพติดมากที่สุด

Minor Thesis Title Factors Affecting Drugs Use among Adolescents Addicts and Abuses : A Case Study of Songkhla Probation Office

Author Miss Nongnuch Plongkong

Major Program Public Administration

Academic Year 2553

Abstract

The study on “Factors Affecting Drugs Use among Adolescents Addicts and Abuses : A Case Study of Songkhla Probation Office” aimed to explore the factors contributing to drug abuse of teen-age drug addicts and to examine the history and effects of drug use of these teen-age drug addicts. Research subjects were 211 (181 males and 30 females) drug addicts, at the age of 10-22, who were attending the rehabilitation program at Songkhla Probation Office. The research instrument was questionnaire. The obtained data were calculated for percentages, means and standard deviations; and multiple regressions were performed.

The findings were presented as follows.

1.The contributing factors to drug abuse found among the teen-age drug addicts at the Songkhla Probation Office were low education, a high level of the curiosity and willingness to try new things, low incomes and low financial status, and males, respectively.

2.Results concerning history and effects of drug use of these teen-age drug addicts revealed that most drug addicts were introduced to drug abuse by friends. The type of drug the research subjects often used and got most involved in was amphetamine. The type they did not know and did not often get involved was K drug. The frequency of drug use was 1-2 times a week. They spent 50-500 baht a month for drug. Most of the research subjects admitted that they used drug whenever they wanted to; but it did not affect or cause any harmful problems to their physical body if they did not use drug. Most did not use drug regularly. They admitted, however, that drug abuse affected themselves in insomnia the most often; and it caused problems and difficulties to their family. The problems concerning the community and society were in financial problems. This concerned the expenses in drug abuses.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากการช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ของบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอาจารย์ ดร.อนุ เจริญวงศ์ระยับ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำปรึกษาแนะนำตรวจทานตลอดทั้งเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาอีก 2 ท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริน กุสสถานภาพ และอาจารย์พูนศักดิ์ เงินหมื่น ที่ได้ให้คำแนะนำชี้แนะประเด็นต่างๆ ตลอดจนแนวทางแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ที่ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์และมีคุณค่าทางวิชาการ ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆชาว MPA 18 ทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ ช่วยเหลือกันในการศึกษาเล่าเรียนระดับปริญญาโทด้วยดีตลอดมารวมทั้งผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความยินดีและเต็มใจ

นอกเหนือจากนี้แล้ว ผู้ศึกษาวิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ไว้เป็นอย่างสูง ที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมด้านการศึกษาเล่าเรียนและเป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษาวิจัยอย่างเต็มที่เสมอมา และคุณค่าประโยชน์อันใดอันทั้งเกิดจากสารนิพนธ์เล่มนี้ก็จะเกิดประโยชน์แก่บุคคลหรือองค์กรใด ขอมอบความรำลึกถึงความดีอันพึงมีแก่บิดา มารดา ครูอาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

นนุช ปล้องคง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
รายการตาราง	(8)
รายการภาพประกอบ	(9)
บทที่	
1 บทนำ	1
ปัญหาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดและการเสพยาเสพติดของวัยรุ่น	6
แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น	15
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
3 ระเบียบวิธีวิจัย	30
ที่มาของข้อมูล	30
ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	32
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
สรุปผลการวิจัย	48
อภิปรายผล	49
ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	56
แบบสอบถาม	57
ประวัติผู้เขียน	63

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	31
2	จำนวนและร้อยละของลักษณะทั่วไปของวัยรุ่นผู้เข้ารับการศึกษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	35
3	จำนวนและร้อยละของการรู้จักยาเสพติดของวัยรุ่น	38
4	จำนวนและร้อยละของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของวัยรุ่น	39
5	จำนวนและร้อยละของจำนวนครั้ง ปริมาณการเสพยาเสพติด และค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสารเสพติด	40
6	ลักษณะการเสพยาเสพติด และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้สารเสพติดต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ	41
7	ระดับความจริงของวัยรุ่นเกี่ยวกับสาเหตุการใช้สารเสพติด	43
8	ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดกับจำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์	46

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)	29

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสุขภาพจิต เป็นปัญหาหนึ่งของสังคมที่มีความรุนแรง และขยายตัวเพิ่มขึ้น ตามความเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ประสบกับปัญหาดังกล่าว ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติ บ่อนทำลายความเจริญของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศไทยมีมานานแล้ว โดยเฉพาะยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตตามีนหรือยาบ้าซึ่งเริ่มแพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 และในปัจจุบันปัญหาสุขภาพจิตทุกชนิดได้แพร่ระบาดเข้ามาในหมู่วัยรุ่นไทยซึ่งถือได้ว่าเป็นเยาวชนของชาติ เป็นปัญหาร้ายแรงซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนคุณภาพ ชีวิตของประชากร หากปล่อยให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดโดยไม่มีการควบคุมป้องกัน ย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว และประเทศต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งรัฐบาลทุกรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วนของประเทศ

ในอดีตที่ผ่านมา ปัญหาสุขภาพจิตในประเทศไทยจะมีกลุ่มผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่คือกลุ่มผู้ใหญ่ที่อยู่ในวัยทำงาน ผู้ที่ค้าขายยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นกลุ่มมิจอาชีพและผู้ที่ตั้งใจประกอบธุรกิจในด้านยาเสพติดโดยตรง แต่ในปัจจุบันนี้ปัญหาสุขภาพจิตได้แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วในกลุ่มวัยรุ่น โดยวัยรุ่นได้เรียนรู้ที่จะใช้สารเสพติดชนิดใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น พิษกระท่อมเกิดการแพร่ระบาดในหมู่วัยรุ่นอย่างรวดเร็ว วัยรุ่นที่กระทำความผิดส่วนใหญ่มีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการเสพ การขายหรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องจากต้องการนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ไปซื้อยาเสพติด และมีวัยรุ่นผู้กระทำความผิดทางเพศจำนวนไม่น้อยที่ใช้ยาเสพติดเพื่อให้เกิดความฮึกเหิมมีเมาก่อนประกอบอาชญากรรมทางเพศ ยาเสพติดจึงแพร่ระบาดได้โดยง่ายในหมู่วัยรุ่นซึ่งอยู่ในวัยอยากรู้อยากลอง

เป็นที่ทราบกันดีว่าเด็กและเยาวชนเป็นอนาคตของชาติ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่า หากเยาวชน มีความรู้ความสามารถ สุขภาพร่างกายแข็งแรง สุขภาพจิตดี ก็ย่อมจะเป็นผู้ที่สามารถนำพาให้ประเทศชาติเจริญ และมั่นคงได้ แต่หากเยาวชนของชาติเหล่านี้ เข้าสู่วงจรของยาเสพติด

ไม่ว่าจะเป็นผู้เสพหรือผู้ค้า ก็อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามมา เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ลักขโมย และปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย ดังนั้นจึงจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและเฝ้าระวังไม่ให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรยาเสพติดดังกล่าว

ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ภาคใต้ปัจจุบันพบว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดยังคงเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะยาบ้า ยาแก้ไอ กัญชาและพืชกระท่อม ซึ่งเป็นส่วนผสมในการประกอบยาเสพติดของวัยรุ่นในพื้นที่ภาคใต้ ที่เรียกว่าสี่คูณร้อย ซึ่งปัจจัยเสริมที่สำคัญนั้นคาดว่าภายหลังจา การประกาศสงครามยาเสพติดในปี 2546 มีผลให้ยาบ้าในหลายพื้นที่ที่มีปริมาณลดลง การหาซื้อทำได้ยากและมีราคาสูงมากขึ้น ทำให้ผู้เสพส่วนหนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเสพยาบ้าไปใช้ใบพืชกระท่อมทดแทน โดยเฉพาะในรูปแบบของน้ำต้มพืชกระท่อม เนื่องจากพืชกระท่อมสามารถหาซื้อได้ง่ายในพื้นที่ มีราคาถูก บทลงโทษน้อย และการแพร่ระบาดของพืชกระท่อมชนิดต้ม ซึ่งนำไปผสมเป็นยาเสพติดออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ประเภท 4 (อัลปราโซแลม) โดยใช้ร่วมกับยาแก้ไอน้ำเชื่อมยี่ห้อเทเนลิด หรือที่เรียกกันในหมู่นักเสพว่า “สี่คูณร้อย” ซึ่งหาได้ง่ายในทุกพื้นที่ และมีแนวโน้ม การแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา ในพื้นที่ อำเภอสะบ้าย้อย อำเภोजะนะ อำเภอนาทวีและอำเภเทพา (เอกพงษ์ ทั่งจันทร์แดง , 2550)

สาเหตุของการ เสพยาเสพติดขอ วัยรุ่นโดยทั่วไปนั้นมีสาเหตุมาจาก ต้องการทดลอง มีความอยากรู้อยากเห็น ความคึกคะนอง ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ประกอบกับคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรม เสพยาเสพติด จึงถูกชักชวนจากเพื่อนที่เสพยาเสพติด ความต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ปัญหาจากครอบครัว กล่าวคือครอบครัวเป็นปัจจัยด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ ก่อตัวบุคคลมากที่สุด เช่น ครอบครัว วมี่ความล้มเหลวในการสื่อสารระหว่างสมาชิก ในครอบครัว ความคาดหวังในตัวเด็กที่ส่งผลกระทบในทางไม่ดี เช่น คาดหวังในตัวบุตรมากเกินไป และบุตรไม่สามารถ อดรับตัวได้ ขนาดของครอบครัวมีขนาด ใหญ่เกินไป ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่กลมเกลียว นอกจากนี้วัยรุ่นยังใช้ยาเสพติดเนื่องจากความจำเป็นบางอย่าง เช่น การประกอบอาชีพกลางคืน ปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่น การไม่มีงานทำ อาศัยอยู่ในแหล่งที่มียาเสพติดแพร่ระบาด เป็นต้น

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา มีกลุ่มผู้เข้ารับการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเข้ามาสู่ระบบบังคับบำบัด เพิ่มมากขึ้นทุกปีนับตั้งแต่เริ่มมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในปี 2546-2553 (พฤศจิกายน) โดยมีผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการจำนวน 154,253,416,633,784,862,755,578 คนตามลำดับ โดยในจำนวนดังกล่าวมีวัยรุ่นที่เข้าสู่กระบวนการ จำนวนปีละ 1,24,100,170,238,332,280 คนตามลำดับ ซึ่งจากตัวเลข

ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นมีพฤติกรรมเสพยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น และรัฐบาล ต้องใช้งบประมาณในการบำบัดยาเสพติดดังกล่าวเป็นเงินจำนวนมหาศาลในแต่ละปี

ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากสภาพการณ์ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นว่าเพราะเหตุใด กลุ่มวัยรุ่นเหล่านี้จึงได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรของยาเสพติด ไม่ว่าจะเสพหรือการจำหน่ายยาเสพติด เพื่อจะได้หาแนวทาง ป้องกันเพื่อมิให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งย่อมเป็นผลดีกว่าการเข้ามาสู่ระบบการบังคับบำบัด เพราะการบำบัดรักษายาเสพติดนั้น ต้องใช้ต้นทุนสูงเมื่อทราบถึงสาเหตุแล้วจะได้หาแนวทางในการ ป้องกัน ปัญหาดังกล่าว จากต้นเหตุและเป็นการหยุดยั้งวงจรของยาเสพติดไม่ให้กลับเข้ามาสู่กลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นอนาคตของชาติและเพื่อไม่ให้ปัญหายาเสพติดเป็นตัวทำลายความมั่นคงของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
2. เพื่อศึกษาประวัติ และผลกระทบจาก การใช้สารเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติด ของกลุ่มวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือ

- 1.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบไปด้วย
 - ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้
 - ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ ใช้สารเสพติดของวัยรุ่น ได้แก่ ปัจจัยด้านตนเอง ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1.2 ตัวแปรตาม คือ การใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

2.ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม 2554 - เดือนมีนาคม 2554

3.ขอบเขตด้านประชากร

-ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟู อายุระหว่าง 10 - 22 ปี ที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจำนวน 450 คน

-กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟู อายุระหว่าง 10 - 22 ปี ที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน 211 คน

4.ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ศึกษาเป็นในเขตอำนาจของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา

นิยามศัพท์

การติดยาเสพติด หมายถึง ปริมาณการเสพติดและระยะเวลาที่ผู้เสพยาเสพติดเสพยาเสพติด ปริมาณการเสพยาเสพติด ครั้งต่อสัปดาห์ ระยะเวลาการเสพยาเสพติดครั้งแรก จนถึงปัจจุบัน

วัยรุ่น หมายถึง ผู้มีอายุระหว่าง 10 -22 ปี ซึ่งเข้ามาบำบัดรักษาเป็นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบ บังคับบำบัด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ปัจจัยด้านตนเอง หมายถึง สภาพร่างกาย สภาพจิตใจ การกระทำ ความคิดที่มาจากตัวเยาวชนเอง เช่น วัยรุ่นมีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง ความคึกคะนอง สนุกสนาน การใช้สารเสพติดเพื่อการดับทุกข์ ผ่อนคลายความเครียด และเพื่อบรรเทาความเจ็บป่วย

ปัจจัยด้านเพื่อน หมายถึง การที่วัยรุ่นคบหาสมาคมกัน ทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน มีอิทธิพลต่อกัน โดยการแนะนำ ชักจูง ชักชวนให้เสพยาเสพติดร่วมกันในกลุ่มเพื่อนและมีค่านิยมในเรื่องการเสพยาเสพติดในกลุ่มเพื่อน

ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง สภาพครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น เช่น บิดามารดาแยกกัน อยู่ ขาดการให้ความรัก เอาใจใส่ อบรมสั่งสอน และไม่เป็นแบบอย่างที่ดีของสมาชิกในครอบครัวทำให้วัยรุ่นใช้สารเสพติด

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการ
ดำเนินการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นผู้เข้ารับ
การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
2. ทำให้ทราบประวัติและผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ของกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็น
ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
3. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้รับ ไปเป็นแนวทางในการวางมาตรการป้องกันการ
ใช้สารเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

กรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการศึกษา ดังนี้

- 1.แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดและการติดยาเสพติดของวัยรุ่น
- 2.แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น
- 3.ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติดและการติดยาเสพติดของวัยรุ่น

1.ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด

องค์การอนามัยโลก (อ้างถึงในเอกพงษ์ ทั้งจันทร์แดง,2550:5) ได้ให้ความหมายของสิ่งเสพติดให้โทษไว้ว่า เป็นสารหรือยาที่รับเข้าสู่ร่างกายจะโดยการรับประทาน ฉีด สูบหรือดมติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่ง แล้วทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ได้รับในลักษณะต่างๆ คือมีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยาหรือสารนั้นต่อไปอีก มีความโน้มเอียงที่จะเพิ่มปริมาณยาหรือสารนั้นมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อหยุดใช้ยาหรือสารนี้ จะเกิดอาการของการอดหรือเลิกยา และผู้ที่ใช้ยาหรือใช้สารนั้นเป็นเวลานาน จะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ

ผลของสารนั้นจะต้องมีลักษณะดังนี้

- 1.เพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ
- 2.ตกเป็นทาส หยุดไม่ได้
- 3.มีความต้องการอย่างแรงกล้า
- 4.ทำลายสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสพ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ให้คำจำกัดความของยาเสพติดให้โทษว่า ยาเสพติดให้โทษหมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุออกฤทธิ์ชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพยาเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะที่สำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพยาขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพยาทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา สุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับ

ให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยที่มีสารเสพติดให้โทษผสมอยู่ (คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545, 2545:29)

คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 (2545:29) ให้ความหมายของการติดยาเสพติด ให้โทษว่าเสพเป็นประจำติดต่อกันและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดให้โทษนั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นนั้นได้ตามหลักวิชาการ

สถาบันวิจัยยาเสพติด (2553) ให้ความหมายของยาเสพติดให้โทษไว้ว่า สารใดก็ตามแต่ไม่ว่าจะเป็นสารที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าทางใดก็ตาม ออกฤทธิ์ต่อร่างกายและจิตใจ จะทำให้เกิดการเสพติดได้ หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวันหรือวันละหลายครั้ง ก่อให้เกิดลักษณะสำคัญ 4 ประการคือ

1. เกิดอาการคือยาหรือต้านยา (tolerance) ต้องใช้สารนั้นในปริมาณสูง
2. เกิดอาการขาดยา ถอนยา หรืออยากยา (withdrawal) เมื่อใช้สารนั้นเท่าเดิมลดลงหรือหยุดใช้
3. ต้องพยายามทุกวิถีทางในการนำสารนั้นมาใช้ให้ได้
4. เกิดโทษต่อตนเองหรือผู้อื่น ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

กล่าวโดยสรุป จากความหมายของยาเสพติดดังกล่าวข้างต้น ยาเสพติดจึงหมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ที่ผู้เสพได้เสพเข้าสู่ร่างกาย ทั้งการดม สูบ ฉีด และรับประทาน จะมีผลทำให้เกิดความต้องการเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ ทั้งก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อผู้เสพยาเอง ความเดือดร้อนต่อครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

2. ประเภทของยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดในปัจจุบัน เท่าที่ทั่วโลกได้ค้นพบและพิสูจน์แล้วปรากฏว่ามียาเสพติดที่แบ่งตามสภาพของยาไม่ต่ำกว่า 116 ชนิด ทั้งนี้ไม่นับยารักษาโรคทั่วไป ที่นำมาใช้เสพกันเป็นประจำ กลายเป็นยาเสพติด อย่างไรก็ตามเราสามารถจำแนกยาเสพติดชนิดต่างๆ ที่แพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ (พล แสงสว่าง 2540 อ้างถึงใน เอกพงษ์ ทั้งจันทร์แดง, 2550:6-7) คือ

2.1. จำแนกตามคุณสมบัติการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท

ก. ยาเสพติดประเภทกดประสาท คือยาเสพติดที่เมื่อเสพยาเข้าไปแล้ว จะไปกดประสาทส่วนต่างๆ ของร่างกายทำให้เกิดอาการมึนงง ซาต่อสมอง และทำให้ประสาทที่ควบคุมส่วนต่างๆ ของร่างกาย บางส่วนหยุดทำงาน หมดความเป็นตัวของตัวเองไปชั่วขณะ ยาเสพติดที่จัดอยู่ในประเภทนี้ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เซกเคนนอลหรือเซโคบาร์บิทาน พกยานอนหลับ และยากล่อมประสาทต่างๆ รวมทั้งเหล้าก็จัดอยู่ในยาเสพติดประเภทนี้ด้วย

- **ฝิ่น** หรืออนุพันธ์ของฝิ่น สกัดจากยางของฝิ่น เป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ สีดำ มีกลิ่น รสขมจัด ใช้สูบหรือกิน ผู้ที่ติดจะมีร่างกายซูบซีด ผอมเหลือง ริมฝีปากคล้ำ น้ำหนักตัวลด อ่อนเพลีย ไม่อยากทำงาน

- **มอร์ฟีน (Morphine)** สกัดจากฝิ่นสีขาว หรือสีเหลืองอ่อน ไม่มีกลิ่น รสขมจัด ละลายน้ำง่าย ใช้ฉีดเข้าร่างกาย มีฤทธิ์รุนแรงกว่าฝิ่น 8-10 เท่า

- **เฮโรอีน (Heroin)** สกัดจากมอร์ฟีน มีฤทธิ์รุนแรงกว่าฝิ่นประมาณ 30-80 เท่า มีโทษต่อร่างกายรุนแรงที่สุด มี 2 ชนิด คือชนิดเบอร์ 4 ซึ่งเป็นชนิดบริสุทธิ์ เป็นผงละเอียด ขาว ไม่มีกลิ่น รสขมจัด ใช้ฉีด และอีกชนิดหนึ่ง คือ เบอร์ 3 ไอรอะเหยผสมสารอื่นลงไป เช่น สารหนู สตริกนิน ยานอนหลับ ทำให้มีสีต่างๆ ใช้สูบ ดูดไอรอะเหย

- **ยานอนหลับประเภทต่างๆ** มีผลโดยตรงต่อสมองส่วนกลาง เช่น Seconol Penoarbiton, Tainal, Sonery เป็นต้น ผลจากการเสพยาชนิดนี้ จะทำให้มึนงง พุกไม่ชัด มีอาการมึนเมาตลอดเวลา

ข. ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท คือ ยาเสพติดที่เมื่อเสพยาเข้าไปแล้ว จะไปออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนต่างๆ ของร่างกายให้ทำงานตามฤทธิ์ของยา ซึ่งอาจจะเกินขีดความสามารถของร่างกาย ดังนั้นเมื่อหมดฤทธิ์ยาแล้วจะทำให้ส่วนต่างๆ เหล่านี้ทรุดโทรม เสื่อมสมรรถภาพได้ ซึ่งถ้ายาประเภทนี้อยู่นานๆ อาจกลายเป็นคนวิกลจริต ประสาทหลอน หรือหัวใจวายถึงตายได้ ยาเสพติดที่จัดอยู่ในประเภทนี้ได้แก่ ยาเสพติดประเภท แอมเฟตามีน หรือเรียกตามภาษาชาวบ้านว่า ยาม้า ยาบ้า ยาขยัน นอกจากนี้ก็เป็นจำพวกยาลดความอ้วน ยากระตุ้นประสาทที่ผสมใน เครื่องดื่มต่างๆ พวกคาเฟอีนในกาแฟ และพวกโคเคอีนในพวกโคคา

- **กระตุ้นประสาท** มีฤทธิ์ไปกระตุ้นประสาทส่วนกลาง ยาม้า (Amphetamin) โคเคน (Cocain) ใช้กินหรือฉีดเข้าร่างกาย

ค. ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท คือยาเสพติดที่เมื่อเสพยาเข้าไปแล้ว ทำให้ผู้เสพยามีอาการพันทืง จิตหลอน เห็นแต่ภาพลวงตา ควบคุมตัวเองไม่ได้ มึนเมาอยู่ในความฝันทั้ง

ร้ายและดี ประชากรับความรู้สึกต่างๆจะแปรปรวนไปหมด บางครั้งผู้เสพอาจทำอันตรายแก่ชีวิตตนเองและผู้อื่นได้ ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ แอลเอสดี เมสคาลิน ไซโลซิบิน เอสทีพี เป็นต้น

-**แอลเอสดี** มีลักษณะเป็นผง ละลายน้ำได้ มีความรุนแรงในการออกฤทธิ์ต่อสมองสูง การเสพยาอาจทำได้หลายวิธี เช่น การฉีด หรือการนำกระดาษที่เคลือบแอลเอสดีอยู่มายูมาเคี้ยวหรืออม หรือวางไว้บนลิ้น

ง. ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์หลายอย่าง คือ ยาเสพติดที่ใช้แล้ว จะออกฤทธิ์ต่อร่างกายหลายอย่าง คือออกฤทธิ์ทั้งกดประสาทและหลอนประสาท ได้แก่ กัญชา ซึ่งทำให้มีอาการหลงผิด เกิดความเสื่อมโทรม ทั้งสุขภาพทางกายและทางจิต เมื่อใช้ไปนานๆ จะทำลายประสาท เกิดประสาทหลอนและมีอาการของโรคจิต

2.2. จำแนกตามลักษณะการเกิด

-**ยาเสพติดตามธรรมชาติ** (Natural Drugs) คือยาเสพติดที่ได้จากการสกัดจากพืชบางชนิด ได้แก่ กัญชาและใบพืชรกระท่อม เป็นต้น

-**ยาเสพติดสังเคราะห์** (Synthetic Drugs) คือยาเสพติดที่ผลิตขึ้นตามกรรมวิธีทางเคมี ได้แก่ โคเคอิน เฮโรอิน มอร์ฟิน พิธิน เป็นต้น

2.3. แบ่งตามกฎหมาย

- 1.พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 คือ
 - ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอิน
 - ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน โคเคน
 - ประเภท 3 ยาเสพติดที่มียาเสพติดให้โทษประเภทที่ 2 ผสมอยู่ด้วยตามที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ในมาตรา 43 เช่น ยาแก้ไอผสมโคเคอิน
 - ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือในประเภท 2 เช่น แอซีติกแอนไฮโดร
 - ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้า อยู่ในประเภท 1-4 เช่น กัญชา พืชรกระท่อม
- 2.พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตใจและประสาท พ.ศ. 2518 เช่นอีเฟด-ริน
- 3.พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 เช่น ทินเนอร์ กาว แล็กเกอร์

กล่าวโดยสรุป ยาเสพติดมีหลายประเภทสามารถแบ่งได้ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว แต่ไม่ว่าจะแบ่งในลักษณะใดก็ตาม ยาเสพติดประเภทต่างๆ ล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดโทษและพิษภัยต่อร่างกายและจิตใจ ต่อผู้ที่ใช้สารเสพติดนั้นทั้งสิ้น ซึ่งยาเสพติดแต่ละชนิด อาจมี

ฤทธิ์หลายอย่างปนกันหรือมีฤทธิ์แตกต่างกันแล้วแต่ขนาดของยาและวิธีการใช้ ซึ่งผลจากยาเสพติดดังกล่าวอาจจะเป็นผลที่เกิดขึ้นในระยะเวลาอันสั้น ขณะเสพและส่งผลต่อร่างกายและจิตใจในระยะยาว หากมีการใช้สารเสพติดประเภทนั้นอย่างต่อเนื่องและใช้ในปริมาณที่ไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้

3. โทษของการติดยาเสพติด

1. ทำให้ร่างกายอ่อนแอ เกิดโรคต่างๆได้ง่าย
2. อาจเกิดโรคเอดส์ได้ ถ้าใช้เข็มฉีดยาและกระบอกฉีดยาร่วมกัน ในกรณีที่เสพยาโดยวิธีฉีด เนื่องจากมีเลือดของผู้มีเชื้อเอดส์ค้างอยู่ และไม่ได้ทำความสะอาด
3. เป็นบุคคลไร้ความสามารถเพราะสมองเสื่อมโทรม
4. จิตใจไม่ปกติ ไม่มีอำนาจบังคับใจตนเองเป็นเหตุให้ทำผิดกฎหมายและศีลธรรม
5. สังคมรังเกียจ
6. เสียวทรัพย์
7. มีความผิดทางกฎหมาย

พิษภัยหรือโทษของสารเสพติดที่เกิดแก่ผู้หลงผิดไปเสพยาเหล่านี้ เป็นโทษที่มองไม่เห็นชัด เปรียบเสมือนเป็นฆาตกรเงียบ ที่ทำลายชีวิตบุคคลเหล่านั้นลึกลงไปทุกวันก่อปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพ ก่อความเสื่อมโทรมให้แก่สังคมและบ้านเมืองอย่างร้ายแรงเพราะสารเสพติดทุกประเภทที่มีฤทธิ์เป็นอันตรายต่อร่างกายในระบบประสาท สมอง ซึ่งเปรียบเสมือนศูนย์บัญชาการของร่างกายและชีวิตมนุษย์ การติดยาเสพติดเหล่านี้จึงไม่มี ระเบียบอะไรเกิดขึ้นแก่ร่างกายเลย แต่กลับจะเกิดโรคและพิษร้ายต่างๆ จนอาจทำให้เสียชีวิตหรือ เกิดโทษและอันตรายต่อครอบครัว เพื่อนบ้าน สังคมและชุมชนต่างๆ ต่อไปได้อีกมาก จากการที่กล่าวมาแล้วนั้นจะเห็นได้ว่ายาเสพติดนั้นมีโทษทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและต่อสังคม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

โทษต่อตนเอง (ทางร่างกายและจิตใจ)

1. สารเสพติดจะให้โทษ โดยทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายเสื่อมโทรม พิษภัยของสารเสพติดจะทำลายประสาท สมอง ทำให้สมรรถภาพเสื่อมลง มีอารมณ์ จิตใจไม่ปกติ เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น วิตกกังวล เลื่อนลอยหรือฟุ้งซ่าน ทำงานไม่ได้ อยู่ในภาวะมึนเมาตลอดเวลา อาจเป็นโรคจิตได้ง่าย
2. ด้านบุคลิกภาพจะเสียหายหมด ขาดความสนใจในตนเองทั้งความประพฤติ ความสะอาด และสติสัมปชัญญะ มีอาการปฏิกิริยาแปลกๆ เปลี่ยนไปจากเดิม

3.สภาพร่างกายของผู้สพจะอ่อน นเพลีย ชูบซืด หมดเรียวแรง ขาดความ กระปรี้กระเปร่าและเกียจคร้าน เนื่องจาเพราะกินไม่ได้ นอนไม่หลับ ปล่อยเนื้อปล่อยตัวสกปรก ความเคลื่อนไหวของร่างกายและกล้ามเนื้อต่างๆ ผิดปกติ

4.ทำลายสุขภาพของผู้ติดสารเสพติดให้ทรุดโทรมทุกขณะ เพราะระบบอวัยวะต่างๆ ของร่างกายถูกพิษยาทำให้เสื่อมลง น้ำหนักตัวลด ผิวคล้ำซืด เลือดจาง ผอม

5.เกิดโรคร้ายไข้เจ็บได้ง่าย เพราะความต้านทานโรคน้อยกว่าปกติ ทำให้เกิดโรค หรือเจ็บไข้ได้ง่าย และเมื่อเกิดแล้วจะมีความรุนแรงมาก รักษาหายได้ยาก

6.อาจประสบอุบัติเหตุได้ง่าย สาเหตุเพราะระบบ การควบคุมกล้ามเนื้อและประสาทบกพร่อง ใจลอย ทำงานด้วยความประมาทและเสี่ยงต่ออุบัติเหตุตลอดเวลา

7.เกิดโทษที่รุนแรงมาก คือ จะเกิดอาการคลุ้มคลั่งถึงขั้นอาละวาด เมื่อหิวยาเสพติด และหายาไม่ทัน เริ่มด้วยอาการนอนไม่หลับ น้ำตาไหล เหงื่อออก ท้องเดิน อาเจียน กล้ามเนื้อ กระตุก กระวนกระวาย และในที่สุดจะมีอาการเหมือนคนบ้า เป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม

โทษต่อครอบครัว

1.ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และญาติพี่น้องจะหมดสิ้นไป ไม่สนใจที่จะดูแลครอบครัว

2.ทำให้สูญเสียทรัพย์สิน เงินทอง ที่จะต้องหามาซื้อสารเสพติดจนจะไม่มีใช้จ่ายอย่างอื่นและต้องเสียเงินรักษาตัวเอง

3.ทำงานไม่ได้ขาดหลักประกันของครอบครัว และนายจ้างหมดความไว้วางใจ

4.สูญเสียสมรรถภาพในการหาเลี้ยงครอบครัว นำความหายนะมาสู่ครอบครัวและญาติพี่น้อง

โทษต่อสังคมและเศรษฐกิจ

ผู้ที่ติดสารเสพติด นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้สึก ว่าตนเองด้อยโอกาสทางสังคมแล้วยังอาจมีพฤติกรรมนำไปสู่ปัญหาด้านต่างๆ แก่สังคมได้ เพราะ

1.ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม และอุบัติเหตุอันตรายต่าง ๆ ต่อตนเองและผู้อื่นได้ง่าย ตลอดจนเป็นปัญหาของโรคบางอย่าง เช่น โรคเอดส์

2.ถ่วงความก้าวหน้าของชุมชน สังคม โดยเป็นการ ะต่อส่วนรวมที่ประชาชนต้องเสียภาษีส่วนหนึ่งมาใช้ในการปราบปรามบำบัดผู้ติดสารเสพติด

3.สูญเสียแรงงาน โดยไร้ประโยชน์บนทุนประสิทธิภาพของผลผลิตทำให้รายได้ของชาติในส่วนรวมกระทบกระเทือน และเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจของชาติ

4. เนื่องจากสภาพเป็นคนอมโรคมีความประพุดติ และบุคลิกลักษณะเสื่อมจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ทำให้เป็นคนไร้สติในวงสังคม โอกาสที่จะประกอบกิจการที่ผิดศีลธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งเสพติด เช่น พุดปด ขโมย หรือกลายเป็นอาชญากร เพื่อแสวงหาเงินซื้อสารเสพติดสิ่งเหล่านี้ล้วนทำลายอนาคต ทำลายชื่อเสียงของตนเองและวงศ์ตระกูล โทษที่ก่อให้เกิดกับส่วนรวมและประเทศชาติรัฐบาลต้องสูญเสียกำลังคน และงบประมาณแผ่นดินจำนวนมหาศาล เพื่อใช้ในการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติด ทำให้ต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลอันมีค่า เกิดความไม่สงบสุขของบ้านเมือง ความมั่นคงของประเทศชาติถูกรบกวนกระทบกระเทือนประชาชนเดือดร้อนเพราะเหตุอาชญากรรม ประเทศชาติต้องสูญเสียกำลังของชาติอย่างน่าเสียดาย โดยเฉพาะผู้ติดสารเสพติดเป็นเยาวชน

4. ลักษณะการติดยาเสพติดของวัยรุ่น

การติดสารเสพติด (Addiction) หมายถึง เมื่อบุคคลใดเสพหรือได้รับสารเสพติดเข้าไปในร่างกายซ้ำๆกัน ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ เป็นช่วงระยะๆหรือนานติดต่อกันก็ตาม จะทำให้บุคคลนั้นตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังอาจต้องเพิ่มปริมาณ การเสพขึ้นเรื่อยๆ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสพ ติดเสื่อมโทรมลงและเมื่อถึงเวลา อยากรเสพแล้วไม่ได้เสพ จะมีอาการผิดปกติทางร่างกายและจิตใจหรือเฉพาะด้านจิตใจ เกิดขึ้นกับผู้เสพนั่น (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2533 : อ้างถึงใน วีรธรรม สุธีร์ โกลลาส, 2536 :12) ลักษณะการติดสารเสพติด แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

-การติดยาทางกาย (Physical Dependence) หมายถึงลักษณะการติดสารเสพติดที่ผู้เสพมีความต้องการเสพอย่างรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ จะหยุดเสพไม่ได้ ซึ่งการติดยาทางกาย ต้องตกอยู่ภายใต้การบังคับให้ต้องเสพจะหยุดเสพไม่ได้ ต้องเพิ่มปริมาณการเสพยิ่งขึ้นเรื่อยๆ เมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพ จะเกิดอาการผิดปกติอย่างมาก ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเรียกว่าอาการขาดยา เช่น การติดฝิ่น เฮโรอีน เมื่อขาดยาจะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน หาว น้ำมูก น้ำตาไหล นอนไม่หลับ เจ็บปวดตามร่างกาย ทรมานทรมาย ฯลฯ ที่รุนแรงมากอาจอาเจียน หรือถ่ายเป็นเลือด ซึ่งชาวบ้านเรียกว่าลงแดง

-การติดยาทางใจ (Psychological Dependence) หมายถึงลักษณะการติดสารเสพติดที่ผู้เสพมีความต้องการเสพเพราะจิตใจคิดอยากเสพเพียงอย่างเดียว ไม่ถึงกับเป็นทาสทางร่างกาย เมื่อถึงเวลาอยากเสพจะเกิดอาการทางจิตใจเท่านั้น หากไม่ได้เสพร่างกายก็จะไม่เกิดอาการผิดปกติหรือทรมานทรมายแต่อย่างใด จะมีบ้างเพียงอาการหงุดหงิดหรือกระวนกระวายใจเท่านั้น ไม่ถึงกับตก

อยู่ภายใต้การบังคับให้ต้องเสพแต่มีความต้องการที่จะเสพต่อไป ไม่มีแนวโน้มที่จะต้องเพิ่มปริมาณการเสพยาหนัก ไม่มีอาการขาดยา

นอกจากนี้ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา (บทความจากสารานุกรมสำหรับเยาวชน เล่มที่ 9, 2553) ได้กล่าวถึงกลไกของการเสพติดว่าประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

1. การที่ร่างกายขึ้นกับยา หรือการติดยาทางกาย เมื่อได้รับยาเสพติดเข้าไปในร่างกายแล้ว จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในร่างกายส่วนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมอง เพื่อให้เกิดสมดุลใหม่ที่มียาอยู่ด้วยเป็นประจำ หากยานั้นขาดหายไปหรือลดปริมาณลง ก็จะเกิดการเสียสมดุลในร่างกายทำให้มีอาการผิดปกติขึ้นที่เรียกว่า อาการถอนยา

ยาประเภทฝิ่น มอร์ฟีน และเฮโรอีน มีสภาพที่ร่างกายขึ้นกับยาก่อนข้างรุนแรง เพราะในสมองมีสารหลายอย่างที่มีฤทธิ์แบบเดียวกันกับมอร์ฟีน เรียกว่า เอนเคฟาลิน (encephalin) และเอนดอร์ฟิน (endorphin) คล้ายกับว่ามีมอร์ฟีนอยู่ในสมองตามธรรมชาติแล้ว เมื่อร่างกายได้รับมอร์ฟีนเข้าไป ซึ่งจะได้จากการกินหรือสูบฝิ่น หรือการฉีดมอร์ฟีนหรือเฮโรอีนก็ตาม จะทำให้สมดุลของเอนเคฟาลินและเอนดอร์ฟินในสมองเปลี่ยนไป เป็นสภาพที่ต้องได้รับมอร์ฟีน จากภายนอกเข้าไปตลอดเวลา เมื่อมอร์ฟีนจากภายนอกขาดไปจากการไม่ได้สูบฝิ่นหรือฉีดมอร์ฟีนหรือเฮโรอีน ก็จะเกิดกลุ่มอาการถอนยาที่เรียกว่าลงแดง ได้แก่ อาการปวดตามตัว กระวนกระวาย ขนลุก น้ำมูกน้ำตาไหล หาว นอนไม่หลับ กล้ามเนื้อกระตุกและเป็นตะคริว และท้องเดิน ในบางรายที่เป็นมากอาจคลื่นรุนทราย ลักษณะอาการนี้ เกิดขึ้นจากระบบประสาทอัตโนมัติ ถูกกระตุ้นอย่างแรง กลุ่มอาการมีส่วนคล้ายคลึงกับโรคไข้หวัดใหญ่ชนิดรุนแรง อาการดังกล่าวนี้จะเป็นมากอยู่เพียง 3-5 วัน แล้วค่อยๆ สงบลงไปเองในเวลา 1-2 สัปดาห์ แต่ยังมีอาการเพ็ช นอนไม่หลับ และหงุดหงิดไปอีกเป็นเวลาหลายเดือน

สำหรับยานอนหลับ เช่น บาร์บิทูเรต และเมทาควาโลน ก็มีอาการถอนยาที่อาจรุนแรงได้เพราะยาที่มีฤทธิ์ในการกดระบบประสาทส่วนกลางเมื่อใช้ไปนานๆ แล้วหยุดทันที ทำให้การกดหายไปทันที ก็มีอาการแบบเดียวกับระบบประสาทกลาง ถูกกระตุ้น คือ มีอาการกระวนกระวาย นอนไม่หลับ อาจมีอาการชัก ไข้สูง และไม่รู้สึกตัวไป เป็นอันตรายถึงชีวิตได้

2. การที่จิตใจขึ้นกับยา หรือการติดยาทางจิต ผู้ที่เคยประสบกับฤทธิ์ของยาแล้วติดใจหรือพอใจ จะได้ฤทธิ์ของยานั้นอีก ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกสบายใจหรือสนุกสนาน หรือความรู้สึกเมามัว ลืมทุกข์โศกและหลุดพ้นจากโลกของความเป็นจริงไปสู่โลกของความฝัน ในบางรายอาจมีจิตใจขึ้นกับยาเนื่องจากกลัวอาการถอนยาหรือกลัวความจริงที่จะพบในโลกที่ไม่ใช่ยา

ยาเสพติดทุกชนิด จะมีการที่จิตใจขึ้นกับยา ดังกล่าวมานี้ สภาพการติดยาเป็นบุคลิกภาพที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากการใช้ยาจนติด ผู้ติดยาจะรู้สึกมีแรงผลักดัน หรืออำนาจ

บางอย่างบังคับ ให้ไปใช้ยาโดยตนเองไม่สามารถระงับยั้งไว้ได้ เปรียบได้กับผู้ติดสิ่งอื่นๆ เช่น เหล้า บุหรี่ การพนัน เป็นต้น เมื่อถึงกำหนดแล้วก็รู้สึกกระวนกระวายอยู่ไม่สุข บางคนก็กระทำไปโดยตนเอง คล้ายกับไม่รู้สีกตัว การกระทำนั้นก็อาจมีแรงผลักดันให้กระทำไปในรูปที่ผิดปกติ เหลือวิสัยที่คนปกติจะกระทำ เช่น การพนันยอมเสียทุกอย่างโดยไม่ยั้งคิด ผู้ติดยาเสพติดที่รุนแรง อาจกระทำในสิ่งที่ผิดทำนองคลองธรรมหรือผิดกฎหมายก็ได้เพื่อสนองความอยากของตน

3. การต้านยา หมายถึง การที่จำเป็นต้องเพิ่มขนาดของยาขึ้น ภายหลังจากใช้ยาไปหลายครั้ง จึงจะได้ผลจากฤทธิ์ของยาอย่างเดิม ผู้ที่ ติดยาเสพติดเมื่อใช้ไปเรื่อยๆ ในขนาดเดิม ผลของยาจะลดลง ไม่รู้สึกแรงเท่าเดิม จึงจำเป็นต้อง เพิ่มขนาดของยาขึ้นเรื่อยๆ บางคนอาจใช้ยามากกว่าขนาด 10 เท่าของขนาดปกติก็ได้ ซึ่งถ้าใช้ไปเป็นครั้งแรกเมื่อยังไม่ต้านยา อาจเกิดเป็นพิษถึงกับไม่รู้สีกตัว ไปก็ได้ การต้านยายังเป็นสาเหตุให้ผู้ติดยาต้องใช้ยาขนาดมากขึ้น ค่าใช้จ่ายในการซื้อยาก็ย่อมสูงขึ้น เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น และผู้ติดยากจนลงเรื่อย จนในที่สุด อาจเกิดปัญหาอาชญากรรมตามมา

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นอาการ ของการติดยาเสพติด แต่ในที่นี้ผู้วิจัย ต้องการ ศึกษาในเรื่องของปริมาณการเสพยาเสพติดและระยะเวลาที่เสพยาเสพติด ซึ่ง ระยะเวลาในการติดยา หรือเส้นทางการติดยาแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ

1.ระยะเริ่มต้นเสพยา (Experiment) จะเสพยาเป็นครั้งคราวเพื่อเข้าสังคม และยังมี ความรู้สึกผิดเมื่อเสพยา

2.ระยะเสพยาต่อเนื่อง (Dysfunctional) จะเสพยาบ่อยขึ้น เพื่อคลายเครียด เริ่มหา ข้ออ้างเพื่อเสพยา เริ่มโกหก เริ่มเสียการเรียนและความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด

3.ระยะเสพยาหมกมุ่น (เริ่มติดยา) (Harmful) คือยามากขึ้นต้องเสพยาถี่และ ปริมาณเพิ่มขึ้น หมกมุ่นแต่การเสพยา ไม่สนใจเรื่องอื่นความคิดและการตัดสินใจเสียไป

4.ระยะเสพยาวิฤติ (ติดยา) (Dependence) จะเมยาตลอดทั้งวัน ลืมละลายในชีวิต ครอบครัว และสังคม

ลักษณะของการใช้ยา ในปริมาณที่ไม่เหมาะสม หรือใช้บ่อยเกินไป ทำให้เสพยาสามารถพิจารณาได้จากจุดมุ่งหมาย ปริมาณและความถี่ ในการใช้ตั้งแต่ระดับที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ ร่างกายและจิตใจ น้อยไปจนถึงระดับที่เป็นอันตรายมาก ตามลำดับดังนี้ คือ (Hill ,1987 อ้างถึงใน วีรวรรณ สุธีร์ไกลาส ,2536 :12)

1.การใช้ยาเสพติดทั่วไป (Drug Use) เป็นการใช้ยาโดยมีจุดมุ่งหมาย และใช้ใน จำนวนที่เหมาะสม ทั้งปริมาณ ความถี่ ความแรงของยา รวมทั้งลักษณะการใช้ยา เช่น การใช้ยา ภายใต้อาการควบคุมของแพทย์

2. การใช้ยาเสพติดที่ไม่ถูกต้อง (Drug Misuse) เป็นการใช้ยาโดยมีจุดมุ่งหมายแต่ใช้ในปริมาณที่ไม่เหมาะสม หรือใช้บ่อยเกินไป ทำให้เกิดอันตรายได้

3. การใช้ยาเสพติดมากเกินไป จนเป็นอันตรายแก่ร่างกาย (Drug Abuse) เมื่อใช้มากจะทำให้เกิดการดื้อยา (Tolerance)

4. การติดยาเสพติด (Drug Addiction) เป็นภาวะที่ร่างกายได้รับยาอย่างเรื้อรังจนถึงขนาดต้องพึ่งยา (Drug Dependence) จึงต้องปรับสภาพทั้งร่างกายและ การรับรู้ทางอารมณ์ให้เข้ากับยาเพราะหากหยุดการใช้ยาแล้วจะเกิดอาการถอนยา ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้เสพ

กล่าวโดยสรุป การใช้ยาเสพติดทุกประเภทไม่ว่าจะมีจุดมุ่งหมายใด หากมีการใช้ในลักษณะที่ไม่เหมาะสมทั้งความถี่และปริมาณ ย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนวัยรุ่นที่ใช้ยาเสพติดโดยมีจุดมุ่งหมายที่ผิดจะนำไปสู่การใช้ในปริมาณและความถี่ที่มากขึ้นจนในที่สุดถึงขั้นติดยาเสพติดอย่างเรื้อรังได้

แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการติดสารเสพติดของวัยรุ่น

1. ทฤษฎีกระบวนการทางสังคม (Social Process Theories)

กระบวนการทางสังคมจะมองว่า คนได้ถูกขัดเกลา (Socialization) จากสถาบันต่างๆ ในสังคม ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งถ้าหากความสัมพันธ์ เป็นไปในทางบวก และได้รับการสนับสนุน คนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสังคมเป็นอย่างดี ในทางตรงกันข้ามหาก ความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบคนก็จะฝ่าฝืนกฎระเบียบ อันเป็นการนำไปสู่อาชญากรรม

ทฤษฎี Social Process เชื่อว่าคนไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติ ชนชั้นหรือเพศใดก็ตาม ต่างก็มีศักยภาพที่เป็นอาชญากรได้ทั้งสิ้น คนจนหรือคนชั้นต่ำมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ จสูง ได้รับการดูแล มีการแบ่งชนชั้น ครอบครัวแตกสลาย จึงมีโอกาสหรือความสามารถในการก่ออาชญากรรมสูง ในขณะที่ชนชั้นกลางมีสังคมที่ดีกว่า ครอบครัวอบอุ่น ไม่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ จมีเพื่อนดี เป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีโอกาสหรือความสามารถในการกระทำ ความผิดน้อย แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าชนชั้นกลางหรือกลุ่มที่มีความพร้อม จะไม่กระทำความผิดเลย สิ่งนี้จะ ขึ้นอยู่กับการขัดเกลาทางสังคมเป็นสำคัญ เช่น ชนชั้นกลางมีฐานะดี เลี้ยงลูกแบบตามใจ ไม่ฝึกให้มีความอดทน ต้องการอะไรก็จะได้รับเสมอ ๆ ก็อาจจะกลายเป็นคนที่มีโอกาส ในการกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมสูงเช่นกัน เราจะเห็นว่าการขัดเกลาทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้น

ไหนๆ แต่หากได้รับการขัดเกลาไปในทางที่ดีแล้ว เขาก็จะเป็นบุคคลที่มีโอกาสหรือศักยภาพ ในการทำผิดหรือก่ออาชญากรรมต่ำ

- ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว (Family Relation) เป็นสิ่งสำคัญและมี บทบาทอย่างมากอันจะเป็นผลต่อพฤติกรรม ของมนุษย์ การสื่อสารที่สามารถ สร้างความเข้าใจ ภายในครอบครัว ไปในแนวทางเดียวกัน การฝึกให้มีวินัย ที่ถูกต้อง ก็สามารถกำหนดพฤติกรรม ของสมาชิกในครอบครัวได้ทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น หากเด็กได้รับการอบรมอย่างถูกต้อง จาก ครอบครัวแล้ว เมื่อเติบโตขึ้นเด็กจะปฏิบัติตนไปในแนวทางที่ได้รับการอบรมมา การที่เด็กมาจาก ครอบครัวที่แตกแยก (Broken Home) ก็ได้แปลว่า เด็กคนนั้น จะต้องเป็นเด็กที่กระทำความผิด เพราะหากพ่อแม่คนใดคนหนึ่งสามารถทำหน้าที่ของตนและชดเชยส่วนที่ขาดหายไป ของเด็กได้ จนเด็กรู้สึกว่าคุณได้ทำอะไรและรู้สึกว่าคุณเองปกติทุกอย่าง นักอาชญาวิทยาบางท่านมองว่าหาก เด็กไม่ได้รับการชดเชยที่เพียงพอเพราะพ่อแม่ต้องแบกรับภาระในเรื่องเศรษฐกิจ ทำให้ไม่มีเวลากับเด็ก อย่างเพียงพอก็จะทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่ดีมาปฏิบัติ

- ความสัมพันธ์ของเพื่อน (Peer Relation) นักจิตวิทยามีความเชื่อว่า เพื่อนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ พฤติกรรมมนุษย์และยังมีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจ และการเลือกที่จะมี พฤติกรรม ต่างๆ ในช่วงอายุของเด็กแต่ละช่วง อิทธิพลของเพื่อนจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ในช่วงวัยรุ่น (Teen) เพื่อนจะมีบทบาทเป็นผู้ให้กำลังใจ เพราะเป็นวัยที่ต้องการการสนับสนุนทาง อารมณ์ จึงมีความเชื่อใจเพื่อนมากและมักจะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของตนให้เพื่อนรับรู้ ส่วนในเด็กที่ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน มักจะแสดงอาการก้าวร้าว และชอบแกล้งคนอื่น เด็ก อาจมีกลุ่มเพื่อนมากกว่า 1 กลุ่ม ในกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาท เป็นหัวหน้ากลุ่ม แต่ใน ขณะเดียวกันอีกกลุ่มเด็กอาจมีบทบาทเป็นผู้ตามก็ได้ จะเห็นได้ว่าเด็กและเพื่อนต่างมีอิทธิพลซึ่งกัน และกัน

นอกจากนี้ยังมีสถาบันทางสังคมอื่นๆที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้อง กับความเชื่อ เช่น ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ ทุกวันอาทิตย์ก็จะไปโบสถ์ เพราะมีความเชื่อความ ศรัทธาในศาสนา จึงทำให้คนสนใจแต่กิจกรรมทางศาสนาไม่ มีเวลาไปประกอบอาชญากรรม (สุดสงวน สุธีสร,2548 : 88-89)

แนวคิด Social Process ที่มีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ มี 3 ส่วนคือ

1. Social Learning Theory (ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม) ทฤษฎีกล่าวว่ามนุษย์ เรียนรู้เทคนิคและทัศนคติของอาชญากรรม จากการศึกษาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด กับผู้ที่เป็นอาชญากร จึงเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมนั้นมา

2. Social Control Theory (ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความเป็นอาชญากรในตัวเองแต่เป็นเพราะความผูกพันที่มีต่อสังคมทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนให้อยู่ในกรอบของสังคมได้

3. Social Reaction (Labeling Theory) ทฤษฎีปฏิกิริยาโต้ตอบจากสังคมหรือการตีตรา) มีมุมมองว่าคนจะกลายเป็นอาชญากรเพราะ สังคมตีตราให้เป็น และผู้ที่ถูกตีตราก็ยอมรับสภาพที่ได้รับเช่นกัน

กล่าวโดยสรุปแล้วทฤษฎีนี้จะมองว่า มนุษย์จะถูกจัดเกลามาจากสถาบันทางสังคมต่างๆ เช่น สถาบันครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ซึ่งบุคคลที่อาศัยอยู่หรือเป็นสมาชิกอยู่ จะมีอิทธิพลซึ่งกันและกันและมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ในอนาคตได้

สาเหตุการคิดสารเสพติดของวัยรุ่นที่กล่าวมาแล้วนั้นมีเพียง 2 ด้านเท่านั้น คือสาเหตุที่มาจากด้านครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ซึ่งสาเหตุการคิดสารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่นนั้นยังมีอีกด้านหนึ่งที่สำคัญคือสาเหตุที่มาจากด้านตนเองซึ่งถือได้ว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่งเช่นกันที่ทำให้วัยรุ่นคิดสารเสพติด ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำ ารศึกษาสาเหตุการคิดสารเสพติดทั้งด้านตนเอง ครอบครัว และเพื่อน ซึ่งจะกล่าวถึงสาเหตุการคิดสารเสพติดทั้งสามด้านโดยสรุปต่อไป

สาเหตุการคิดสารเสพติด

เป็นที่ทราบกันดีว่าในปัจจุบันมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นจำนวนมาก และวัยรุ่นซึ่งถือว่าเป็นเยาวชน ของชาติ ได้เข้าไปเกี่ยวข้องและเสพยาเสพติดเป็นจำนวนมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งบางรายอาจเป็นทั้งผู้เสพและผู้จำหน่ายยาเสพติด ปัญหายาเสพติดมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคมและส่งผลกระทบต่อประเทศชาติด้วย ดังนั้นจึงควรศึกษาสาเหตุของการติดยาเสพติดของกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งสามารถแยกปัจจัยที่เป็นสาเหตุและมีอิทธิพลต่อการคิดสารเสพติดได้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1.สาเหตุจากด้านตนเอง

สาเหตุการติดยาเสพติดที่มาจากตนเอง (กรมวิชาการ,2542) ได้แก่

- 1.การไม่มีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในเรื่องยาเสพติด ใช้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์
- 2.อยากทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นนิสัยของคนโดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่ง เสพติดนี้ได้ จึงไปทำการทดลองใช้ สิ่งเสพติด นั้นในการทดลองใช้ครั้งแรกๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดี ก็ตาม แต่ถ้ายังไม่ติดสิ่งเสพติดนั้นก็ อาจประมาทไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นอีกหรือถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียวก็อาจทำให้ติดได้

3. ความคึกคะนอง คนบางคนมีความคึกคะนอง ชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัย โดยเฉพาะวัยรุ่นมักจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตนในกลุ่มเพื่อน โดยการแสดงการใช้สิ่งเสพติดต่างๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนาน ตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่าตนเก่งโดยมิได้คำนึงถึงผลเสียหาย หรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างไร ในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดสิ่งเสพติดนั้น

4. การชักชวนของคนอื่นอาจเกิดจากการเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้าที่เป็นสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น ยากระตุ้นประสาทต่างๆ ยาขยัน ยาฆ่า ยาบ้า เป็นต้น โดยผู้ขายโฆษณาสรรพคุณของสิ่งเสพติดนั้นว่ามีคุณภาพดีสารพัดอย่าง เช่น ทำให้มีกำลังวังชา ทำให้มีจิตใจแจ่มใส ทำให้มีสุขภาพดี ทำให้มีสติปัญญาดี สามารถรักษาโรคได้บาง เป็นต้น ผู้ที่เชื่อคำชักชวนโฆษณาดังกล่าวจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นพวกที่ติดสิ่งเสพติดนั้นอยู่แล้วด้วยความเกรงใจเพื่อนหรือเชื่อเพื่อนหรือต้องการแสดงว่าตัวเป็นพวกเดียวกับเพื่อน จึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

5. ถูกหลอก เช่น ใช้ยาเพื่อลดความอ้วน หรืออ่านหนังสือได้ทัน หรือถูกชักจูงให้ใช้เพื่อบำบัดความเจ็บป่วยระดับทุกข์ ความวิตกกังวล ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงไป ในสินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากมาซื้อไปรับประทานอีก ซึ่งในกรณีนี้ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทาน จะไม่รู้สึกรู้ว่าตนเองเกิดการติดสิ่งเสพติดขึ้นแล้ว รู้แต่เพียงว่าอยากรับประทานอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้นๆ กว่าจะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิด สังเกตต่อความต้องการ จะซื้ออาหารจากร้านนั้นมารับประทานหรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรง และมีสุขภาพเสื่อมลง

6. มีเรื่องไม่สบายใจ มีปัญหาแล้วแก้ปัญหาโดยใช้ยาเสพติดเพื่อลืมปัญหา

7. มีค่านิยมไม่ถูกต้องคิดว่าโก้เก๋ อยากอวดเพื่อน

8. ขาดกำลังใจในการต่อสู้ กับอุปสรรคหรือความกดดันชีวิต เครียด ผิดหวัง

9. ไม่มีทักษะการสื่อสาร หรือขาดมนุษยสัมพันธ์ ถูกเพื่อนชวนแล้วปฏิเสธไม่เป็น หรือการทำตามเพื่อนต้องการให้เพื่อนยอมรับ

10. การไม่รู้จักรักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

11. เกิดจากความเจ็บป่วย คือ

- คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเกิดขึ้นเพราะสาเหตุต่างๆ เช่น ได้รับบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรังมีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำ เป็นโรคประจำตัวบางอย่าง เป็นต้น ทำให้ได้รับทุกข์ทรมานมากหรือเป็นประจำ จึงพยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือตนเองให้พ้นจากความทุกข์ทรมานนั้นซึ่งวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่ายคือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ซึ่งไม่ใช่เป็นการ

รักษาที่เป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวด ให้นำหมุดไปหรือลดน้อยลงได้ ชั่วขณะเมื่อฤทธิ์ยาหมดไปก็จะกลับเจ็บปวดใหม่ ผู้ป่วยก็จะใช้ยานั้นอีก เมื่อทำเช่นนี้ไปนานๆ เกิดอาการติดยานั้นขึ้น

- ผู้ที่มีจิตใจไม่เป็นปกติ เช่น มีความวิตกกังวล เครียด มีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้าสลด เสียใจ เป็นต้น ทำให้สภาวะจิตใจ ไม่เป็นปกติจนเกิดการป่วยทางจิตขึ้น จึงพยายามหายาหรือสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียด จากทางจิตได้ชั่วขณะหนึ่ง มารับประทาน แต่ไม่ได้รักษาที่ต้นเหตุ เมื่อยาหมดฤทธิ์ จิตใจก็จะกลับเครียดอีก และผู้ป่วยก็จะเสพสิ่งเสพติด ถ้าทำเช่นนี้ไปเรื่อย ก็จะทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดในที่สุด

- การไปซื้อยามารับประทานเอง โดยไม่ทราบสรรพคุณยา ที่แท้จริง ขนาดยาที่ควรรับประทาน การรับประทานยาเกินจำนวนกว่าที่แพทย์ได้สั่งไว้ การรับประทานยาบางชนิด มากเกินขนาด หรือรับประทานติดต่อกัน นานๆ บางครั้งอาจมีอาการถึงตาย ได้ หรือบางครั้งทำให้เกิดการเสพติดยานั้นได้

กล่าวโดยสรุป สาเหตุที่มาจากด้านตนเองจึงเป็นสาเหตุ ที่สำคัญที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นเข้าไปมั่วสุม หรือเสพติดยาเสพติด ซึ่งปัจจัยด้านตนเองที่สำคัญที่ทำให้ติดสารเสพติดคือ การที่วัยรุ่นเองไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องยาเสพติด หรืออาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความต้องการอยากทดลองยาเสพติด อยากหาประสบการณ์ อยากรู้ อยากเห็น ความคึกคะนอง สนุกสนาน ต้องการดับทุกข์ ผ่อนคลายความเครียด เสพยาเสพติด เพราะสภาพจิตใจของผู้สพเองหรือในบางรายอาจเกิดจากการใช้ยาเพื่อบรรเทาความเจ็บปวดของร่างกาย ในช่วงระยะเวลาหนึ่งแต่อาจได้รับยาในปริมาณที่เยอะหรือมากเกินไป อาจทำให้สพ ติดยาดังกล่าวได้ หรือในบางราย เมื่อใช้ยาเพื่อรักษาโรค ที่เกิดขึ้นในร่างกาย ไปนานๆ ก็อาจจะทำให้เกิดการเสพติด ยาดังกล่าวได้เช่นกัน

2.สาเหตุจากปัญหาครอบครัว

พล แสงว่าง (2540 : อ้างถึงในเอกพงษ์ ทั้งจันทร์แดง ,2550: 9-10) ได้กล่าวถึง การติดยาเสพติดที่มีสาเหตุจากปัญหาครอบครัวดังนี้

1.ความไม่มีความสุข ในครอบครัว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ได้ ก็มีความวุ่นวายใจ แกร่งแย่งชิงดี กัน

2.ผู้ปกครองมีฐานะดี มีส่วนทำให้เด็กใช้ชีวิตเกเรได้ เพราะบางรายอาจใช้เงิน สู้ยूसูราย อยากทำอะไรเกินวัย เมื่อถูกห้ามปรามมักไม่พอใจ จึงหาทางออกโดยการคบเพื่อน เทียวเตร่ ไปกับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ

3.ปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงานหนัก ไม่มี เวลา
อบรมสั่งสอนเด็ก

4.บิดามารดาและผู้ปกครองขาดความรู้เรื่องธรรมชาติทางจิตใจและความประพฤติ
ของเด็กต่างวัย ทำให้ไม่สามารถแนะแนวทางให้เด็กได้อย่างถูกต้อง ผู้ปกครองไม่สามารถตั้งเงื่อนไข
ให้เด็กเชื่อถือได้ และบางรายผู้ปกครองก็อยู่ห่างไกล

5.ผู้ปกครองบางรายไม่เอาใจใส่ดูแลเด็กที่นำมาเลี้ยง เท่าลูกเท่าที่ควร มีความรู้สึก
เป็นคนอื่นทำให้เด็กต้องออกไปพึ่งพานอกบ้าน

6.ผู้ปกครองส่งเสริมในทางที่ผิด เช่น เมื่อเด็กมีคดีเกิ ดขึ้น หรือประพฤติผิดแล้ว
ผู้ปกครองให้ท้าย บางรายหาทางช่วยเหลือจนพ้นโทษ อาจทำให้เด็ก ใต้ใจ และไม่สำนึกผิด

7.บิดามารดาไม่มีเวลาพอสำหรับเด็ก ทำให้เด็กขาดความสนิทสนม และเด็กต้องไป
พึ่งพาทางใจกับผู้อื่นทำให้บุคลิกไม่เข้มแข็ง ตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูงได้ง่าย

8.สภาพบ้านแตกสาแหรกขาด บิดามารดาต่างมีคู่ครองใหม่ เด็ก อาจไม่สามารถ
ให้เข้ากับบิดาหรือมารดาเลี้ยงได้

9.เด็กประเภทที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เกิดจากสภาพบ้านแตกสาแหรกขาด
ผู้ปกครองไม่ปรองดองกัน

10.บิดามารดาขาดความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการอบรมสั่งสอนเด็ก

11.บางครอบครัวลุ่มหลงในเรื่องอบายมุขต่างๆ เช่น การพนัน ดื่มสุรา ทำให้เด็ก
เกิดความเคยชินกับอบายมุข

12.สภาพครอบครัวขาดสวัสดิภาพ เช่น บิดามารดาถูกรังแกจากคนอื่น

13.ไม่เอาใจใส่ส่งเสริมให้เด็กทำงานตามวัย

ดังนั้นความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญ อย่างยิ่งที่จะ สนับสนุน หรือ
ขัดขวางความประพฤติ ที่ดีงามของบุคคล ในครอบครัวเพราะถ้าครอบครัวราบรื่น ไม่ทะเลาะเบาะ
แว้งกัน มีความเข้าใจกัน รู้จักให้อภัยกันและร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆ เป็นอย่างดีของผู้เป็นพ่อ
แม่แล้ว นอกจากจะเป็นการเสริมสร้างความสุขให้แก่ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในทางตรงแล้ว สิ่ง
ที่เป็นผลในทางอ้อม คือการที่บิดา มารดา ให้ความเอาใจใส่ ดูแลให้ความรักต่อบุตร จะทำให้
เยาวชนเหล่านั้น เกิดความมั่นใจในตนเอง และเชื่อมั่นในการกระทำของตน เพราะมีแบบอย่างที่ดี
งามจากบิดามารดา

3.สาเหตุจากเพื่อน

ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ (2539:9-10) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนว่าการคบเพื่อนและการเข้ากลุ่มเพื่อนเป็นพัฒนาการทางสังคม ตามธรรมชาติของ บุคคลวัยรุ่น และวัยรุ่นส่วนใหญ่กำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จึงมีเวลาส่วน หนึ่งมากอยู่ที่โรงเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกัน เพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อเด็กวัยนี้มาก งานวิจัยที่พบสนับสนุนในเรื่องการคบเพื่อนของเด็กได้แก่ งานของฉลองรัฐ อินทรีย์และคณะ (2527) ที่พบว่าวัยรุ่นต้องการเพื่อน ชอบคบเพื่อน และรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน

ในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น โดยเฉพาะปัญหาการใช้ยาหรือสิ่งเสพติด ตัวแปรที่สำคัญคือ ผลกระทบจากการคบเพื่อน การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็ก เพราะถ้าเด็กได้คบเพื่อนเกรหรือความประพฤติไม่ดีแล้วก็อาจถูกเพื่อนชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสียได้ มีผลการศึกษามากมายที่แสดงถึงอิทธิพลของการคบเพื่อนที่ไม่ดี ที่จะนำไปสู่การประพฤติดีของเด็กในภายหลัง เช่น การศึกษาของฝน แสงสิงแก้ว และคณะ (2517) เรื่องนักเรียนไทยติดยาพบว่าครึ่งหนึ่งของผู้ติดยาเสพติดเป็นเพราะเพื่อนชักจูง

นอกจากนี้ยังพบว่าเพื่อน เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้บุคคลหันไปเสพยาเสพติด ทั้งนี้เพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมาก ในการให้ข้อมูล การชักชวนใช้เสพยาเสพติด ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของศรีสมบัติ บุญเมือง (2527) ที่ได้ศึกษาการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของวัยรุ่นกับกลุ่มวัยรุ่นที่ติดเฮโรอีน อายุ 12-25 ปี จำนวน 200 ราย โดยนำข้อมูลทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์การจำแนก ในส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเพื่อน พบว่าการรับรู้ข้อมูล เกี่ยวกับเฮโรอีนจากเพื่อน จะมีผลต่อการเสพยาเฮโรอีนจากเพื่อนมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเพื่อนจะให้ข้อมูลว่าเฮโรอีนไม่มีโทษ

โคเฮน (Cohen,1955) (อ้างถึงใน ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ ,2539 :10) ได้นำทฤษฎีวิวัฒนาการย่อย (subcultures theory) มาอธิบายการกระทำผิดของเยาวชน ว่า การกระทำผิดของเด็กวัยรุ่นเป็นการตอบสนองต่อปัญหาของแต่ละคน โดยเด็กจะหาทางออกโดยการไปพบปะเข้ากลุ่มกับเพื่อนแล้วช่วยกันสร้างแบบแผนพฤติกรรมขึ้นมาใหม่ในลักษณะที่เป็นพฤติกรรมต่อต้านสังคมเพื่อประท้วงความไม่เสมอภาค ที่ตนได้รับจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว แบบแผนของพฤติกรรมนี้จะเป็นวัฒนธรรมย่อยในกลุ่ม ของคนที่ถ่ายทอดสืบต่อกันไปยังเด็ก คนใหม่ที่เข้ามาร่วมกลุ่มกับกลุ่มของวัฒนธรรมย่อย ของพวกเด็กเหล่านี้ ไม่ได้มุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการกระทำของตน แต่มุ่งให้กลุ่มเพื่อนด้วยกันเห็นว่าตนนั้นเป็นคนเก่ง กล้า มีความสามารถ เพื่อจะได้รับการยกย่อง จากบรรดาเพื่อนในกลุ่มตน

ลาดทองใบ ภูภิรมย์ (2530:27-28) กล่าวว่า การที่เด็กเข้าร่วมกลุ่มวัยรุ่นเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน อาจจะไปสู่การหาประสบการณ์ที่เสี่ยงอันตรายได้ เช่น ทดลองเสพยาเสพติดครั้งแรก เช่น เบียร์ บุหรี่ สุรา เพื่อให้มีค่านิยมเหมือนกันกับเพื่อน คือ ชอบหาประสบการณ์ใหม่ๆ หรือชอบการเสี่ยงอันตราย เป็นต้น (Kaplan & Martin, 1984)

จากผลการศึกษาวิจัยการติดยาเสพติดของเยาวชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ มักจะพบว่าสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เยาวชนหรือบุคคลทั่วไป ติดยาเสพติดนั้น เนื่องมาจากถูกเพื่อนแนะนำหรือชักชวนให้ทดลองเสพยาเสพติด ซึ่งจำนวนร้อยละค่อนข้างสูง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านเพื่อนเป็นสาเหตุที่สำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับการติดสารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่น เพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น ด้วยกัน โดยกลุ่มวัยรุ่นจะมีความเชื่อใจ ไว้วางใจ ในกลุ่มเพื่อนที่คบหาสมาคมด้วยและเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อกัน มีการสร้างค่านิยมร่วมกันภายในกลุ่มเพื่อน เช่น ค่านิยมในเรื่องการเสพยาเสพติด แต่บางครั้งกลุ่มเพื่อนอาจจะเป็นผู้ชักนำไปกระทำทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดีได้เช่นกัน

4.สาเหตุด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อเยาวชนเป็นอย่างมาก เพราะเด็กจะเรียนรู้เพื่อหาแนวทางให้กับตนเอง การเรียนรู้เริ่มตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กเป็นสมาชิกอยู่ สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลที่จะผลักดันให้เด็กเข้าไปติดยาเสพติดได้อย่างมาก เป็นต้นว่า สถานที่อยู่อาศัยเต็มไปด้วยแหล่งค้ายาเสพติด สิ่งแวดล้อมภายในบ้านขาดความอบอุ่น รวมไปถึงฐานะทางเศรษฐกิจและปัญหาชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เลวร้าย ไม่เพียงแต่จะช่วยเร่งให้ใช้ยาเสพติดแต่เพียงอย่างเดียว ยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการขัดขวางให้เลิกยาเสพติดอีกด้วย แม้ว่าจะได้รับการรักษาหายแล้วก็ตามอิทธิพลของสังคมและสิ่งแวดล้อมนั้นว่ามีความสำคัญที่จะทำให้ชีวิตคนเราโน้มเอียงไปทางหนึ่ง เช่น เด็กยอมเลียนแบบและได้รับนิสัยจากบิดามารดา เป็นต้น สาเหตุ แห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนซึ่งมีอิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม แบ่งแยกได้ดังต่อไปนี้

1.อัตราการเกิดของประชากร เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาค่าครองชีพสูง ปัญหาการว่างงานและปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเป็นสาเหตุนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมได้

2.โรงเรียนและสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อชีวิตและอนาคตของเยาวชน ครูจึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ไม่กระทำผิดศีลธรรมหรือละเมิดกฎหมาย ดังนั้น บุคคลที่ทำหน้าที่ของครู อาจารย์จะต้องคอยควบคุมเรื่องความประพฤติของเด็ก อีกทั้งต้องร่วมมือกับบิดา

มารดาหรือผู้ปกครองไม่ให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เด็กหนีเรียนไปมั่วสุม อันจะเป็นทางนำไปสู่การกระทำผิดได้ง่าย

3.การอบรมทางจริยธรรม และศีลธรรม ศาสนาเป็นที่มั่นทางใจ เป็นหลักในการดำเนินชีวิต ประกอบอาชีพ อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้คนเราคำรงชีวิตอยู่ด้วยความสงบสุข ไม่เบียดเบียนหรือประพฤติผิดต่อกัน อบรมจิตใจให้เป็นคนดี เคารพกฎหมายบ้านเมือง ไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น แต่ปัจจุบันนี้ คนสมัยใหม่กำลังห่างเหินต่อคำสอนทางศาสนา ศรัทธาที่มีต่อศาสนาจึงลดน้อยลงทุกขณะ ทำให้เด็กและเยาวชนพลอยเสื่อมศรัทธาต่อศาสนาไปด้วย เมื่อขาดที่ยึดเหนี่ยวทางใจก็เป็นสาเหตุให้ง่ายต่อการกระทำผิด

4.ที่อยู่อาศัยในชุมชนแออัด ซึ่งเป็นแหล่งที่คนยากจนอยู่ร่วมกัน เป็นจำนวนมาก เช่น ในแหล่งสลัม ในสถานที่นี้มักเป็นแหล่งของมิชฉาชีพ และแหล่งคนอันธพาล เป็นที่รวมของสิ่งไม่ดีต่าง ๆ เด็กหรือเยาวชนที่อาศัยอยู่ในถิ่นนี้ จึงมักกระทำความผิดได้ง่ายเนื่องจากได้พบเห็น และได้สัมผัสแต่ตัวอย่างที่เลวร้ายหรือตัวอย่างที่ไม่ดี

5.สถานเริงรมย์และแหล่งอบายมุข เช่น ซ่องโสเภณี อาบอบนวด ไนต์คลับ บ่อนการพนัน โรงแรมม่านรูด เป็นต้น สถานที่เหล่านี้มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนเสียคนเป็นจำนวนมากเมื่อเคยไปเที่ยวก็อาจหาเงินด้วยวิธีการกระทำความผิด

6.วัฒนธรรมจากต่างประเทศ ในปัจจุบันวัฒนธรรมจากต่างประเทศ ได้หลั่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมากและมีอิทธิพลต่อจิตใจเด็กเยาวชนรุ่นใหม่เป็นอย่างมาก เช่น เรื่องการแต่งกาย ทรงผม ความประพฤติ ทำให้เด็กเกิดความฟุ้งเฟ้อและสามารถประพฤติผิดประเพณีอันดีงามของไทยหันไปนิยมต่างชาติ ผิดศีลธรรมและในที่สุดก็ประพฤติต่อกฎหมายบ้านเมือง

7.หนังสืออ่านและหนังสือพิมพ์ทั่วไป นอกจากจะเป็นการส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนแล้ว ยังเป็นสื่อกลางสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนที่จะไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติและเป็นการสะท้อนภาพของสังคมอย่างหนึ่ง แต่ในสื่อสิ่งพิมพ์บางฉบับก็มีส่วนส่งเสริม ให้บุคคลประกอบการทำผิดได้ เช่น การบรรยายวิธีการและแผนการของอาชญากร อันเป็นแนวทางให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่างกระทำตามได้ ส่วนหนังสือที่ใช้อ่านเล่นบางฉบับจะหนักไปทางลามก อนาจาร ก่อให้เกิดการชั่วร้ายและเป็นการเพาะนิสัยที่ไม่ดีงามให้แก่เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นสิ่งโน้มน้ำหนักให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดต่อกฎหมายต่อไปได้

8.ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ ถ้าจะพิจารณาในด้านการส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรมและการพักผ่อน นับว่าเป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์ต่อเยาวชนทั่วไป แต่ขณะเดียวกัน หากสื่อมวลชนดังกล่าวไม่มีจรรยาบรรณในการเสนอสื่อหรือมีลักษณะไปในทางที่ไม่ดี โทษย่อมตามมา

เพราะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี สำหรับเด็กซึ่งยังอ่อนต่อความคิดไม่สามารถแยกแยะ ได้ว่าเรื่องใดดี เรื่องใดไม่ดี จึงทำให้ฝังอยู่ในจิตใจหรือความรู้สึกนึกคิดของเด็กได้

ดังนั้น ปัจจัยทางด้าน เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ในเรื่อง อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรที่ส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคม สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สถานศึกษา การอบรมสั่งสอนในเรื่องศีลธรรมต่าง ๆ รวมไปถึงสภาพแวดล้อม ที่บุคคลอาศัยอยู่ วัฒนธรรมและสื่อต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ได้ทั้งสิ้น

กล่าวโดยสรุป สาเหตุที่ทำให้วัยรุ่น ใช้สิ่งเสพติดนั้นจึงน่าจะเกิดจากสาเหตุที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้ คือ ประการแรก สาเหตุจากตัววัยรุ่นเอง ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องยาเสพติด อยากลอง คีคะนอง สนุกสนาน มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง เช่น ค่านิยมที่คิดว่า การใช้สิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่โก้เก๋ เป็นต้น หรือมีปัญหาซับซ้อนใจ กังวลใจ จึงหันไปพึ่งยาเสพติด เพื่อดับทุกข์ความไม่สบายใจต่าง ๆ หรืออาจเกิดจากการติดยาเสพติดเพราะบรรเทาอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย ประการที่สอง สาเหตุจากปัญหา ครอบครัว ซึ่งในครอบครัวของวัยรุ่นอาจเป็นครอบครัวที่เกิดความแตกแยก บิดามารดาแยกทางกัน ครอบครัวขาดความอบอุ่น พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูกเท่าที่ควร และอาจมีบุคคลในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงทำให้วัยรุ่นเคยชินกับการใช้สารเสพติด และในบางครอบครัวบุตรอาจได้รับการส่งเสริมในทางที่ผิดจากบุคคลในครอบครัว เป็นต้น ประการที่สาม สาเหตุมา จากกลุ่มเพื่อนที่วัยรุ่นคบหาสมาคมด้วย เพื่อนมีอิทธิพลในการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น เพราะบางครั้งเพื่อนอาจเป็นผู้ชักชวน ชักจูง หรือแนะนำ ให้ใช้สารเสพติดจนทำให้ติดสารเสพติดได้ และประการสุดท้าย สาเหตุจากด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น พักอาศัยที่ ก่อแห่งยาเสพติด ชุมชนที่พักอาศัยมีการมั่วสุมเสพยาเสพติด ตลอดจนค่านิยม หรือวัฒนธรรมต่างประเทศ ก็อาจ ทำให้ บุคคลนั้น ติดสารเสพติดได้เช่นกัน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติด โดยมีผู้วิจัยหลายท่าน ได้ศึกษาไว้แล้วสามารถนำมาสรุปเนื้อหาที่สำคัญได้ดังนี้

น้ำเพชร ชาญภิญโญ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการติดสารระเหยของเด็ก และเยาวชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาพบว่าผู้ติดสารระเหยส่วนใหญ่ เป็นชายอายุระหว่าง 10-15 ปี ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารระเหย นอกจากจะพบว่าเพศ ระดับอายุ

การศึกษา สภาพที่อยู่อาศัย มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารระเหยแล้ว ยังพบปัจจัยร่วมที่มาจากครอบครัวและสังคมอีกด้วย ปัจจัยทางครอบครัวได้แก่ สถานภาพสังคม การมีบุคคลที่เสพสารเสพติดอยู่ในครอบครัว ปัจจัยทางสังคมได้แก่ กลุ่มเพื่อน การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีผู้ติดสาร - ระเหย

คุชฎี โยเหลาและคณะ (2540 : 60) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยบ่งชี้สาเหตุการใช้และการติดสารระเหยของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและในจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ใช้สารระเหยจำนวน 298 คน รายงานว่าสาเหตุที่ใช้เพราะอยากลอง (45%) และเพื่อนชวน (30.5%) สถานการณ์ที่ใช้สารระเหยเป็นครั้งแรกคือ ใช้ในกลุ่มเพื่อน ตัวแปรสำคัญที่บ่งชี้สาเหตุการใช้สารระเหยของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร คือ จำนวนเพื่อนที่ใช้สารเสพติด ความภาคภูมิใจในตนเองและครอบครัว และบุคลิกภาพชอบท้าทาย ตัวแปรสำคัญที่บ่งชี้สาเหตุการใช้สารระเหยของเด็กและเยาวชนในจังหวัดยโสธร คือ จำนวนเพื่อนที่ใช้สารเสพติด ปริมาณการใช้สารเสพติดในครอบครัว ความกลมเกลียวในครอบครัว บุคลิกภาพชอบท้าทาย และการต่อต้านบรรทัดฐานของสังคม

กิตติพิศ เพชรสุทธิ (2543 :70) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องปัญหาเสพยาเสพติดในวิทยาลัย : กรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพห้วยยอด อำเภอห้วย -ยอด จังหวัดตรัง ผลการวิจัย สรุปได้ว่าสาเหตุของการเสพยาเสพติด ของนักเรียนนักศึกษาเพราะทุกวันนี้เสพยาเสพติดหาง่ายรอบๆ วิทยาลัยมีแหล่งขายยาเสพติดและการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ไม่ดี คือเป็นคนที่ติดยาเสพติด ในส่วนระดับความคิดเห็นปานกลางเพราะความสนุกสนานเข้าใจว่าการใช้ยาเสพติดก่อให้เกิดเพศตรงข้าม รองลงมาการเช่าหอพักอยู่เป็นค่านิยมของสังคมวัยรุ่นที่จะต้องเสพยาเสพติด และทั้งที่วิทยาลัยและที่บ้านใช้การตัดสินใจด้วยการลงโทษมากกว่าการตัดสินด้วยเหตุผลมีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ธวัชวงศ์ ธรรมเพชร (2548 : 59-60) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องขังคดียาเสพติด กรณีศึกษาเรือนจำกลางพัทลุง ผล การศึกษาพบว่าด้านปัจจัยภายในตัวบุคคล ด้านปัจจัยเอื้อ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าปัจจัยภายในที่สำคัญที่เป็นสาเหตุให้ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 3 ลำดับคือ ความอยากรู้ อยากลอง ร้อยละ 48.6 รองลงมา คนที่ติดยาเสพติดเป็นคนไม่ดีของสังคมร้อยละ 41.8 และด้านความต้องการความสุขสนุกสนาน เมื่อเสพยาเสพติดร้อยละ 35.0

สำหรับปัจจัยเอื้อ ต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดพบว่าปัจจัยที่สำคัญ 3 ลำดับคือ เพื่อนชักชวนหรือเพื่อให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ดี ร้อยละ 48.6 รองลงมาด้านฐานะของครอบครัวที่ยากจน ร้อยละ 40.8 และปัญหาในครอบครัว พ่อแม่ทะเลาะกัน พ่อแม่หย่าร้าง ร้อยละ 36.0

เขาวลัทธิ ชุมวณิชย์ (2543 : 46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การเสพยาเสพติดในสถานประกอบการ (ยาบ้า) ในคลินิกยาเสพติด โรงพยาบาลตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จากการศึกษาพบว่าจุดเริ่มต้นของการนำไปสู่ การทดลองเสพยาเสพติดใน สถานประกอบการ (ยาบ้า) คือ ปัจจัยภายในบุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อการยาบ้า โดยมองว่าเป็น ค่านิยมใหม่ของกลุ่มเยาวชน เสพเพื่อการสังสรรค์ รวมกลุ่มระหว่างเพื่อน หรือเพื่อ การบันเทิง โดยไม่ตระหนักถึงโทษ พิษภัย อันจะเกิดจากการเสพ นอกจากนี้ยัง มองว่าการเสพยาบ้ายังคงมี ประโยชน์และเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยให้เที่ยวและนอนดึกได้โดยไม่ง่วงนอน ประกอบกับเป็นช่วงวัยที่กำลัง คบเพื่อน เชื้อเพื่อน ต้องการหาประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น อยู่แล้ว ฉะนั้นเมื่อใดที่เขามีการรวมกลุ่มกันจึงมักจะชวนกันหากิจกรรมหรือวิธีการที่จะทำให้ชีวิตมีความสนุก คึกคักนอกรวมมากขึ้น เมื่อรวมเข้ากับลักษณะบุคลิกภาพส่วนบุคคลที่ชอบทดลอง ไม่มีความรับผิดชอบ ต่อการกระทำของตนเอง ไม่มีความรู้สึกว้าสิ่งที่ตนกระทำนั้นเป็นความผิด มักมีข้ออ้างหรือคำแก้ ตัวตลอดเวลา ก็ยิ่งส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสกลายเป็นคนติดยาเสพติดได้ในที่สุด

เจตน์ สินไชย (2545 : 42) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติด ของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญที่ ทำให้กลุ่มตัวอย่างติดยาเสพติด คือความอยากลอง และถูกเพื่อนชักชวน คบเพื่อนไม่ดี อีกทั้งเมื่อมี ปัญหาเกิดขึ้นไม่สามารถแก้ปัญหาให้ตนเองได้ มีความต้องการลืม และต้องการดับทุกข์ความไม่ สบายใจ นอกจากนี้ปัจจัยอื่นที่อาจเป็นสาเหตุของการ ติดยาเสพติด การจำหน่ายยาเสพติดเพื่อนำ เงินสำหรับซื้อยาเสพติดมาเสพ เพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากในการผลักดันให้กลุ่มตัวอย่างเสพยาเสพติด ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้ความเข้าใจยาเสพติดดีแล้ว แต่เพื่อนมักให้เหตุผลว่า เมื่อใช้ยา เสพติดจะทำให้ลืมเรื่อง ที่ไม่สบายใจ ไม่เครียด เพราะส่วนใหญ่ครอบครัวของกลุ่มตัว อย่างเป็น ครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น บิดามารดาแยกทางกันหรือทะเลาะเบาะแว้งกัน บางครั้งไม่มีเวลา มาคอยดูแลเอาใจใส่กัน มีบางคนยังไม่รู้และไม่เข้าใจถึงยาเสพติดดีพอ เข้าใจว่าเสพยาแล้วจะช่วยลด ความอยากอาหาร ไม่หิวและเป็นการลดความอ้วน โดยบางคนยังใช้ยาเสพติดเพื่อ ไม่ให้ง่วงจึงเสพ เรื่อยมาจนเลิกไม่ได้ และกลุ่มตัวอย่างต้องการประชดพ่อแม่ เพราะคิดว่าพ่อ- แม่ไม่รักตนเอง สาเหตุที่ทำให้ใช้ สารเสพติดนั้น มีหลายประการประกอบกัน ทั้งความบกพร่องในตนเอง และ แรงผลักดันจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการถูกชักชวน

สุภาวดี อรรคนิตย์ (2549 : 95) ทำการศึกษาเรื่อง การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ของดาราวัยรุ่น จากการศึกษาพบว่าการคบเพื่อนเป็นสาเหตุ ที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นที่กำลัง อยากลอง คึกคักนอกรวมในการเสพยาเสพติด เนื่องจากการคบเพื่อนและการ เข้ากลุ่มเป็นพัฒนาการทาง สังคมมีเวลาส่วนมากอยู่ กับเพื่อน นวัยเดียวกัน เพื่อนกับเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงจึงมี

อิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก ตัวแปรที่สำคัญคือผลกระทบจากการคบเพื่อน การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่นเพราะถ้าได้คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ไม่ดีแล้วก็อาจถูกเพื่อนชักจูงไปในทางเสื่อมเสียได้ง่ายนั้น แสดงให้เห็นว่า เมื่อเยาวชนมีการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูงคือมีโอกาสได้ใกล้ชิดและผูกพันกับเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเสพยาแล้วอาจจะทำให้เยาวชนมีแนวโน้มที่จะเสพยาสูงมากขึ้น

สมศรี แดงเอียด (2551 : 73) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความคิดของผู้ต้องขังชายคดียาเสพติด กรณีศึกษา : เรือนจำกลางพัทลุง ผลการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยด้านจิตใจ มีผลต่อการกระทำความคิดคดียาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อคำถามพบว่า โรคจิตใจบกพร่องไม่สามารถหักห้ามใจกับสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ได้มีผลต่อการกระทำความคิดอยู่ในระดับต่ำ ส่วนข้อคำถามอื่น ๆ มีผลต่อการกระทำความคิด อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ (1) อยากรู้ อยากลอง (2) คิดว่าทำผิดแล้วมีเงินใช้ ดีกว่าไปขทานเขากิน (3) อารมณ์ชั่ววูบ

เอกพงษ์ ทังจันทร์แดง (2550 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่องสาเหตุของการใช้สารเสพติดของเยาวชน กรณีศึกษา : เยาวชนในศูนย์บำบัดรักษาเสพติดสงขลา ผลการศึกษาปรากฏว่า สาเหตุมาจาก เยาวชนมากที่สุด เนื่องจากเยาวชนอยากรู้ อยากลอง รองลงมาคือ ที่อยู่อาศัยใกล้แหล่งยาเสพติด เพื่อปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและสังคม ต้องการการยอมรับจากเพื่อน คลุกคลีอยู่กับการซื้อขายยาเสพติด เพื่อนชักชวน คบเพื่อนไม่ดีเพื่อต้องการดับทุกข์ความไม่สบายใจ ผ่อนคลายความเครียด เพื่อความสนุกสนาน โก้โก้ เพื่อให้ทำงานได้มากขึ้น ไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ครอบครัวหย่าร้าง ขาดความอบอุ่น พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ พ่อแม่ยากจน ชอบมั่วสุมอบายมุข บรรยากาศในครอบครัวไม่ดี เช่น พ่อแม่ทะเลาะกันเป็นประจำ สภาพที่ตั้งโรงเรียนใกล้แหล่งซื้อขายยาเสพติด หาซื้อง่าย คุรุปล่อยปละละเลย ถูกเพื่อนบีบบังคับให้เสพยาเสพติด และถูกหลอกให้เสพยา ตามลำดับ

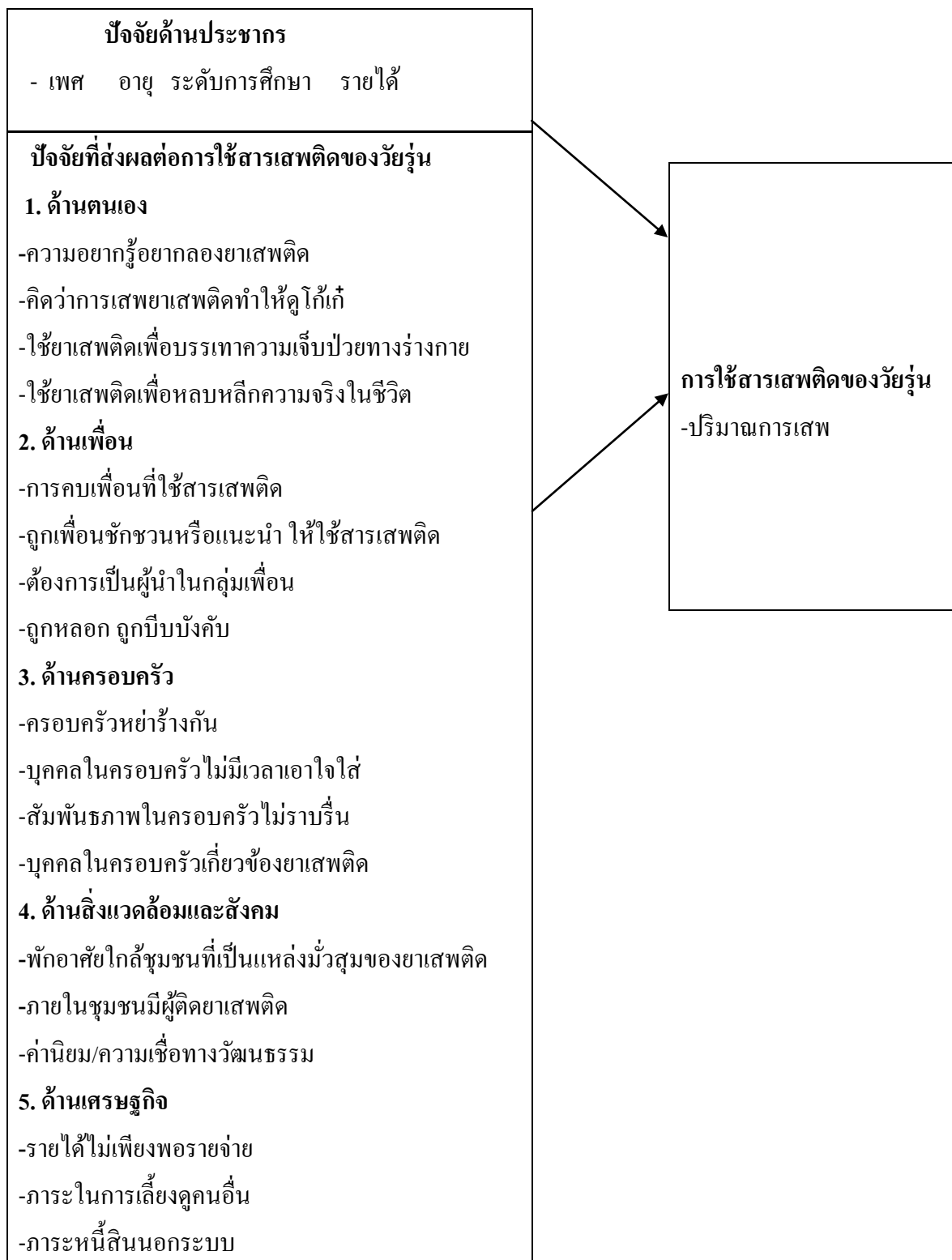
กล่าวโดยสรุปภายหลังจากการศึกษาแนวความคิดและทฤษฎี ประกอบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดแล้ว สรุปได้ว่า ทฤษฎีกระบวนการทางสังคม ซึ่งบุคคลจะถูกขัดเกลาจากสถาบันทางสังคมต่าง ๆ เช่น ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน เป็นต้น ซึ่งหากมีความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก ก็จะได้รับ การสนับสนุนและจะปฏิบัติตามกฎของสังคม แต่หากความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบ ก็อาจนำไปสู่การฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคมได้ แบบพฤติกรรมบุคคล โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ซึ่งทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้อธิบายในเรื่องการที่วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ ในส่วนของสัมพันธ์ภาพในครอบครัวสัมพันธ์ภาพกับกลุ่มเพื่อน ที่อาจเป็นสาเหตุให้วัยรุ่นไปใช้สารเสพติด นอกจากนี้จากการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าบุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติด อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านประชากร สาเหตุที่มาจากด้านตัววัยรุ่นเอง ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดที่ถูกต้อง ความอยาก รื้ออยากลอง ความเจ็บป่วย ค่านิยมที่คิดว่าการเสพยาเสพติดเป็นสิ่งโก้เก๋ เป็นต้น สาเหตุที่มาจากครอบครัว นั่นคือ ครอบครัวอาจขาดความอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่บุคคลในครอบครัวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สาเหตุจากกลุ่มเพื่อนที่คบหา เพื่อนมีอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่น อาจจะแนะนำ หรือ ชักชวนให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือสาเหตุจากสภาพแวดล้อม สังคม ที่เยาวชนอาศัยอยู่ เป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถนำข้อค้นพบจากผลวิจัยเหล่านั้นมาเป็นข้อมูลเบื้องต้น ได้แนวคิดและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ที่มาของข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของประชากรเป้าหมายตามแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย รายงาน หนังสือบทความ ซึ่งเป็น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และปัจจัยที่ส่งผลและมีอิทธิพลให้ใช้สารเสพติด

2. ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษา ในครั้งนี้ คือ กลุ่มวัยรุ่นอายุ 10-22 ปี ซึ่งเป็นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา จำนวน 450 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ กลุ่มวัยรุ่น อายุระหว่าง 10-22 ปี ที่อยู่ในระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2554 จำนวน 211 คน

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ Taro Yamane

$$n = N$$

$$\frac{1}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทนขนาดประชากร

e แทนความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้ค่าของความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง คือ 0.05 ซึ่งจะกำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างสามารถหาได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าสูตร } n &= 450 \\ &= \frac{1+450(0.05)^2}{1} \\ &= 211 \end{aligned}$$

จากสูตรได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 211 คน

ในการสุ่มตัวอย่าง ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เกิดการกระจาย โดยใช้เพศ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มคือ เพศชาย จำนวนทั้งสิ้น 181 คน จากจำนวนทั้งหมด 211 คน เพศหญิง จำนวน 30 คน จากจำนวนทั้งหมด 211 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน (คน)
ชาย	181
หญิง	30
รวม	211

เมื่อระบุกลุ่มตัวอย่างได้แล้วจึงดำเนินการเก็บข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เนื้อหาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัยและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ โดยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สภาพครอบครัว แหล่งที่มาของรายได้ รายได้จากการประกอบอาชีพ เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ

2.1 ประวัติการใช้ยาเสพติด ประกอบด้วยคำถามจำนวน 8 ข้อ เป็นประเภทเลือกตอบและเติมข้อมูลในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

2.2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการติดสารเสพติดของวัยรุ่น โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 scale คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 23 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert ซึ่ง มี 5 ระดับดังนี้

เป็นสาเหตุมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เป็นสาเหตุมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เป็นสาเหตุปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เป็นสาเหตุน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เป็นสาเหตุน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ โดยถือหลักเกณฑ์การประเมินค่าของจ อห์น ดับบลิว เบสท์ (อ้างถึงในสมศรี แดงเอียด, 2551 : 42) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

$$\text{ความกว้างของชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5.00-1.00}{3} = 1.33$$

ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึงมีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 หมายถึงมีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00 หมายถึงมีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุในระดับสูง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

4.การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.กำหนดเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าและศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำราต่างๆ

2.จากการศึกษาตามข้อ 1 ได้อาศัยกรอบแนวคิดในการวิจัยมาสร้างแบบสอบถาม

การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วทั้งหมดไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ความครอบคลุมของคำถามให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยและเสนอแนะให้ปรับปรุง

2. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่ประชากรที่ต้องการศึกษาแล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรม SPSS for windows มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา รวม 0.8977 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา รายด้าน ดังนี้

1.ปัจจัยด้านตนเอง	=	0.7490
2.ปัจจัยด้านเพื่อน	=	0.8110
3.ปัจจัยด้านครอบครัว	=	0.7277
4.ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม	=	0.7027
5.ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	=	0.8560

5.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง ดังนี้

1.ติดต่อประสานงานกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2.ดำเนินการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของคำตอบ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม 2554 - มีนาคม 2554

6.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for windows เพื่อหาค่าต่างๆ ดังนี้

1.หาค่าความถี่และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติความถี่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อทราบระดับความจริงของสาเหตุการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น

2.ใช้เทคนิคทางสถิติ คือ การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุ (Linear Multiple Regression) แบบ Enter เพื่อทดสอบว่าตัวแปรใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรณีศึกษา : สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 211 คน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และเพื่อศึกษาประวัติและผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ศึกษาทางด้านข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นผู้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ส่วนที่ 2 ศึกษาประวัติและลักษณะการติดยาเสพติดของวัยรุ่น ซึ่งประกอบด้วยช่องทางการรู้จักยาเสพติด ความเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ลักษณะและผลกระทบจากการติดยาเสพติด และสาเหตุการใช้สารเสพติด

ส่วนที่ 3 การทดสอบตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นผู้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นผู้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(n=211)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	181	85.8
หญิง	30	14.2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.อายุ		
14-16 ปี	36	17.1
17-19 ปี	71	33.6
20-22 ปี	104	49.3
3.ระดับการศึกษา		
5-9 ปี	71	33.6
10-14 ปี	97	46.0
15-19 ปี	43	20.4
4.สภาพครอบครัว		
บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	133	63.0
บิดามารดาเสียชีวิต	5	2.4
บิดามารดาเลิก/หย่าร้างกัน	36	17.1
บิดาเสียชีวิต	21	10.0
มารดาเสียชีวิต	16	7.6
5.ปกติท่านพักอาศัยอยู่กับใคร		
บิดามารดา	111	52.6
บิดา	18	8.5
มารดา	30	14.2
ญาติ	26	12.3
เพื่อน	22	10.4
สามี/ภรรยา	4	1.9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
6.ท่านมีรายได้จากที่ใด		
บิดามารดา	70	33.2
บิดา	10	4.7
มารดา	15	7.1
ญาติ	2	2.4
เพื่อน	2	.9
จากการทำงานของตนเอง	108	51.2
สามี/ภรรยา	1	.5
7.รายได้จากการทำงานของท่านต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	101	47.9
5,001-10,000 บาท	99	46.9
10,001-15,000 บาท	8	3.8
15,001-20,000 บาท	3	1.4

จากตารางที่ 1 พบว่าวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.8 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 19.8 ปี อายุต่ำที่สุด 14 ปี อายุมากที่สุด 22 ปี มีระดับการศึกษาเฉลี่ย 11.18 ปี โดยระดับการศึกษาต่ำสุด 9 ปี ระดับการศึกษาสูงสุด 19 ปี ส่วนใหญ่มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน ร้อยละ 63.0 และพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 52.6 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้มาจากการทำงานของตนเอง ร้อยละ 51.2 รองลงมาคือ มีรายได้จากบิดามารดา ร้อยละ 33.2 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่ำสุด 1,000 บาท มีรายได้มากที่สุดเดือนละ 20,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,182.46 บาท

ส่วนที่ 2 ศึกษาประวัติและลักษณะการคิดสารเสพติดของวัยรุ่น ซึ่งประกอบด้วยช่องทางการรู้จักยาเสพติด ความเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ลักษณะและผลกระทบจากการคิดสารเสพติดและสาเหตุการใช้สารเสพติด

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของการรู้จักยาเสพติดของวัยรุ่น

(n=211)

ประเภท ของยาเสพติด	ช่องทางการรู้จักยาเสพติด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					
	สื่อทีวี/ วิทยุ	เพื่อน	คนใน ครอบครัว	นายจ้าง	คนใน ชุมชน	ไม่รู้จัก
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
เฮโรอีน	19.4	3.8	-	-	1.4	76.3
กัญชา	12.3	44.1	0.9	-	7.1	43.1
กระท่อม	10.4	31.2	1.4	-	10.9	53.1
ยาบ้า	10.4	50.7	1.9	1.4	7.1	35.1
ยาไอซ์	13.7	9.0	-	-	1.9	76.8
ยาไอซ์	11.4	32.2	0.5	-	2.8	55.0
สารระเหย	13.7	12.3	0.5	-	4.3	73.0
ยาเค	8.5	2.8	-	-	1.4	87.2
สุรา	14.7	48.3	31.8	.5	9.5	-
บุหรี่	12.8	48.9	36.5	-	8.5	-

จากตารางที่ 2 พบว่าวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ส่วนใหญ่รู้จักยาเสพติดจากเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมาคือ รู้จักยาเสพติดจากคนในครอบครัว และสื่อทีวีวิทยุตามลำดับ ประเภทของยาเสพติดที่รู้จักมากที่สุด คือ ยาบ้า กัญชาและยาไอซ์ ตามลำดับ สำหรับยาเสพติดที่กลุ่มตัวอย่างไม่รู้จักมากที่สุดคือ ยาเค คิดเป็นร้อยละ 87.2 ยาไอซ์ คิดเป็นร้อยละ 76.8 เฮโรอีน คิดเป็นร้อยละ 76.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของวัยรุ่น

(n=211)

ประเภท ของยาเสพติด	ความเกี่ยวข้อง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
	เสพ	จำหน่าย	ผลิต	ขนส่ง	ไม่เคยเกี่ยวข้อง
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
เฮโรอีน	1.4	-	-	-	98.6
กัญชา	50.7	2.4	-	-	48.3
กระท่อม	19.4	.5	5.2	-	79.1
ยาบ้า	54.5	4.7	-	-	43.6
ยาไอซ์	4.7	.5	-	-	94.8
ยาไอซ์	26.5	3.8	-	-	71.6
สารระเหย	4.3	-	-	-	95.7
ยาเค	.5	-	-	-	99.5
สุรา	65.9	.5	-	-	33.6
บุหรี่	74.4	.5	-	-	25.1

จากตารางที่ 3 พบว่าวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดประเภทบุหรี่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมา คือ สุรา คิดเป็นร้อยละ 65.9 แต่ยาเสพติดให้โทษที่กลุ่มตัวอย่างมีความเกี่ยวข้องมากที่สุด คือ ยาบ้า คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคือ กัญชา คิดเป็นร้อยละ 50.7 สำหรับยาเสพติดที่ไม่เคยเกี่ยวข้องมากที่สุด คือ ยาเค คิดเป็น ร้อยละ 99.5 รองลงมาคือเฮโรอีน คิดเป็นร้อยละ 98.6 ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 2 ที่กลุ่มตัวอย่างรู้จักน้อยที่สุด สำหรับยาเสพติดที่กลุ่มตัวอย่างมีความเกี่ยวข้องในลักษณะการเสพ ผลิต และจำหน่าย คือ กระท่อม ยาเสพติดที่เกี่ยวข้องในลักษณะการเสพและจำหน่ายมากที่สุดคือ ยาบ้า กัญชาและยาไอซ์ ตามลำดับ และยาเสพติดที่เกี่ยวข้องในลักษณะการเสพเพียงอย่างเดียว มากที่สุดคือสารระเหย เฮโรอีนและยาเค ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของจำนวนครั้ง ปริมาณการเสพยาเสพติดและค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสารเสพติด

(n=211)

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนครั้งที่ท่านเคยใช้ยาเสพติดต่อสัปดาห์		
1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	162	76.7
3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	41	19.5
5-7 ครั้งต่อสัปดาห์	8	3.8
2. ท่านเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสิ่งเสพติดเดือนละ		
50-500 บาท	127	60.2
501-1,000 บาท	57	27.0
1,001-4,000 บาท	27	12.8

จากตารางที่ 4 พบว่าวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ใช้ยาเสพติดต่ำที่สุด จำนวน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 76.8 และใช้ยาเสพติดสูงสุด จำนวน 5-7 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 3.8 โดยกลุ่มวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสิ่งเสพติดต่ำสุด เดือนละ 50-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.2 และวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสิ่งเสพติดสูงสุดเดือนละ 1,000-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.8

ตารางที่ 5 ลักษณะการเสพยาเสพติด และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้สารเสพติดต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ

(n=211)		
ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.ลักษณะการเสพยาเสพติดของท่านมีลักษณะเช่นไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1.เสพเมื่อต้องการเสพแต่หากไม่เสพไม่มีอาการผิดปกติใดทางร่างกาย	189	89.6
2.ไม่ได้เสพรู้สึกหงุดหงิดกระวนกระวายใจ	24	11.4
3.ต้องเสพเป็นประจำทุกวันหยุดเสพไม่ได้	2	.9
4.เพิ่มปริมาณการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ	3	1.4
5.มีอาการผิดปกติทางร่างกายหากไม่ได้เสพ เช่น อาเจียนนอนไม่หลับ	6	2.8
2. ท่านอยู่ในขั้นตอนไหน (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)		
1.เริ่มต้นเสพยา เสพเป็นครั้งคราว	203	96.2
2.เริ่มเสพยาต่อเนื่องเสพยาบ่อยขึ้นเพื่อคลายความเครียด	7	3.3
3.เสพยาหมกมุ่น เสพยาถี่ ต้องเพิ่มปริมาณการเสพ	2	.9
4.เสพทั้งวัน ไม่สนใจสิ่งใด	2	.9
3.การที่ท่านเสพสารเสพติดมีผลกระทบต่อตัวท่านเองอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1.วิตกกังวล ฟุ้งซ่าน	26	12.3
2.อ่อนเพลีย น้ำหนักลด	41	19.4
3. นอนไม่หลับ	157	74.4
4. เกียจคร้านเฉื่อยชา ทำงานไม่ได้	35	16.6
4.การที่ท่านเสพสารเสพติดมีผลกระทบต่อครอบครัวท่านอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1. ทำให้ไม่สนใจดูแลครอบครัว	43	20.4
2. สูญเสียสมรรถภาพในการหาเลี้ยงครอบครัว	11	5.2
3.ทำงานไม่ได้ ทำให้ขาดหลักประกันต่อครอบครัว	9	4.3
4.นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว	171	81.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5.การที่ท่านเสพสารเสพติดมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1.ทำให้ก่ออาชญากรรมขึ้น เช่น ลักขโมย ปล้นทรัพย์	16	7.6
2.สูญเสียทรัพย์สินเงินทองที่จะต้องหามาซื้อสารเสพติด	172	86.5
3.มีปัญหาด้านสุขภาพและเป็นพาหะนำโรคให้กับผู้อื่น	12	5.7
4.เป็นภาระให้กับผู้อื่นที่จะต้องดูแลรักษา	53	25.1

จากตารางที่ 5 พบว่าวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟู มีลักษณะการเสพสารเสพติด คือเสพเมื่อต้องการเสพ แต่หากไม่เสพไม่มีอาการผิดปกติทางร่างกาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.3 รองลงมาคือไม่ได้เสพ หงุดหงิด คิดเป็นร้อยละ 11.4 อยู่ในขั้นตอนเริ่มต้นเสพยา โดยเสพเป็นครั้งคราว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.2 รองลงมาคือเริ่มเสพยาต่อเนื่อง เสพยาลดลงเพื่อคลายความเครียด คิดเป็นร้อยละ 3.3 และคิดว่าการเสพยาเสพติดมีผลกระทบต่อตนเอง คือนอนไม่หลับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมาคือ ทำให้อ่อนเพลีย น้ำหนักลด คิดเป็น 19.4 คิดว่าการเสพยาเสพติดมีผลกระทบต่อครอบครัว คือ นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาคือ ไม่สนใจดูแลครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 20.4 และการเสพยาเสพติดมีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ คือ ทำให้สูญเสียทรัพย์สินเงินทองที่จะต้องหามาซื้อสารเสพติด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.5 รองลงมาคือเป็นภาระให้ผู้อื่นต้องดูแลรักษา คิดเป็นร้อยละ 25.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ระดับความจริงของวัยรุ่น เกี่ยวกับสาเหตุการใช้ยาเสพติด

ข้อความ	ระดับความจริง (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด			
ด้านตนเอง (รวม)						1.98	.64	ต่ำ
1.ข้าพเจ้ามีความอยากรู้ยาเสพติด	43.6	24.6	23.7	6.2	1.9	3.28	1.39	ปานกลาง
2.ข้าพเจ้าคิดว่าการใช้ยาเสพติดทำให้ดูโก้เก๋	.5	1.9	10.4	20.4	66.8	1.49	.79	ต่ำ
3.ข้าพเจ้าใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาความเจ็บป่วยทางร่างกาย	.5	3.3	7.6	16.6	72.0	1.44	.81	ต่ำ
4. ข้าพเจ้าใช้ยาเสพติดเพื่อหลบหลีกความจริงในชีวิต	1.9	6.2	14.7	16.1	61.1	1.72	1.05	ต่ำ
ด้านเพื่อน (รวม)						2.03	.69	ต่ำ
5.ข้าพเจ้าคบเพื่อนที่ใช้สารเสพติด	22.7	16.6	23.7	16.1	20.9	3.04	1.44	ปานกลาง
6.ข้าพเจ้าถูกเพื่อนชักชวนหรือแนะนำให้ใช้สารเสพติด	17.5	28.0	24.2	11.8	18.5	3.14	1.35	ปานกลาง
7.ความต้องการเป็นผู้นำในกลุ่มของเพื่อนเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าติดยาเสพติด	2.4	5.7	10.9	19.9	61.1	1.68	1.03	ต่ำ
8.ข้าพเจ้าต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน	.9	7.1	14.2	24.6	53.1	1.78	.999	ต่ำ
9.ข้าพเจ้าถูกเพื่อนหลอกให้เสพยาเสพติด	.9	2.8	2.8	14.7	28.7	1.33	.750	ต่ำ
10.ข้าพเจ้าถูกเพื่อนบีบบังคับ	.9	1.4	44.3	5.7	87.7	1.22	.68	ต่ำ

ให้เสพยาเสพติด								
ข้อความ	ระดับความจริง(ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด			
ด้านครอบครัว (รวม)						1.61	.67	ต่ำ
11.ครอบครัวของข้าพเจ้าหย่าร้างกัน	5.7	2.8	4.7	8.1	78.7	1.49	1.09	ต่ำ
12.บุคคลในครอบครัวไม่มีเวลาเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	4.3	7.6	25.6	20.4	42.2	2.11	1.17	ต่ำ
13.สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวข้าพเจ้าไม่ราบรื่น เช่น พ่อแม่ทะเลาะกันประจำ	1.9	3.8	11.8	16.6	65.9	1.59	.97	ต่ำ
14.บุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	.5	3.3	3.8	4.7	87.7	1.24	.72	ต่ำ
ด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (รวม)						2.05	.93	ต่ำ
15.ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ในกลุ่มชุมชนที่เป็นแหล่งมั่วสุมของยาเสพติด	10.4	13.7	15.6	23.7	36.5	2.38	1.37	ปานกลาง
16.ภายในชุมชนของข้าพเจ้ามีผู้ติดยาเสพติด	7.1	17.1	19.4	15.2	41.2	2.34	1.35	ปานกลาง
17.ค่านิยม/ความเชื่อทางวัฒนธรรมมีผลต่อการติดยาเสพติดของข้าพเจ้า	.5	4.3	6.2	16.6	72.5	1.44	.83	ต่ำ
ด้านเศรษฐกิจ (รวม)						1.55	.67	ต่ำ
18.ข้าพเจ้าทำงานเกิน/และงานหนักไม่เหมาะสมกับเงินเดือน	.9	3.3	15.6	10.9	69.2	1.56	.94	ต่ำ
19.ข้าพเจ้ามีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย/เงินเดือนน้อย	2.4	3.3	17.5	15.6	61.1	1.70	1.02	ต่ำ

ข้อความ	ระดับความจริง(ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด			
20.ข้าพเจ้ามีภาระในการเลี้ยงดูบุคคลอื่น	1.9	5.7	10.4	9.5	72.5	1.55	1.01	ต่ำ
21.ข้าพเจ้าต้องการใช้สิ่งฟุ่มเฟือยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกินความจำเป็น	.5	3.8	12.3	14.2	69.2	1.52	.89	ต่ำ
22.ข้าพเจ้ามีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพเสริม/ทำงานล่วงเวลาเพื่อหาเงินเพิ่ม	2.4	7.1	7.6	15.2	67.8	1.61	1.05	ต่ำ
23.ข้าพเจ้ามีภาระหนี้สินนอกระบบ	.9	3.3	6.6	8.1	81.0	1.35	.822	ต่ำ
ภาพรวม						1.83	.51	ต่ำ

จากตารางที่ 6 พบว่าจากระดับความจริงของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับสาเหตุการใช้ยาเสพติด เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยทุกด้านนั้นเป็นสาเหตุในระดับต่ำ โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการติดสารเสพติดของวัยรุ่น มากไปหาน้อย ได้ดังนี้ สาเหตุจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านตนเอง ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า จากสาเหตุด้านตนเอง พบว่าวัยรุ่นเห็นว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการใช้สารเสพติด มากไปน้อย คือ ความอยากรู้อยากลองเสพยาเสพติด การใช้สารเสพติดทำให้ดูโก้เก๋ ใช้เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดทางร่างกายและใช้ยาเสพติดเพื่อหลบหลีกความจริงในชีวิต ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากสาเหตุด้านเพื่อน พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการใช้สารเสพติดมากที่สุด มากไปน้อยคือ ถูกเพื่อนชักชวนหรือแนะนำ ให้ใช้สารเสพติด กบเพื่อนที่ใช้สารเสพติด ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากสาเหตุด้านครอบครัว พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการใช้สารเสพติด มากไปน้อยคือ บุคคลในครอบครัวไม่มีเวลาเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว ไม่ราบรื่น เช่น พ่อแม่ทะเลาะกันเป็นประจำ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากสาเหตุด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการใช้สารเสพติด มากไปน้อยคือ พักอาศัยอยู่ใกล้ชุมชนที่เป็นแหล่งมั่วสุมของยาเสพติด ภายในชุมชนมีผู้ติดยาเสพติด ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากสาเหตุด้านเศรษฐกิจ พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการใช้สารเสพติด มากไปน้อยคือ มีรายได้ไม่เพียงพอรายจ่าย หรือเงินเดือนน้อย ความจำเป็นต้องประกอบอาชีพเสริม ทำงานล่วงเวลาเพื่อหาเงินเพิ่มเติม ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่น

3.1 การศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดเกี่ยวกับจำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์

ตารางที่ 7 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดกับจำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig
	B	Std.Error	Beta		
(Constant)	2.686	.726		3.703	.000
เพศชาย	.467	.228	.137	2.046	.042
อายุ	-.036	.040	-.070	-.098	.365
ระดับการศึกษา	-.073	.027	-.208	-2.736	.007
รายได้จากการทำงาน	9.079E-06	.000	.023	.335	.738
ปัจจัยด้านตนเอง	.369	.152	.199	2.426	.016
ปัจจัยด้านเพื่อน	-.215	.158	-.125	-1.359	.176
ปัจจัยด้านครอบครัว	.191	.135	.108	-2.083	.157
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม	.061	.103	.047	.589	.557
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	-.290	.139	-.152	-2.083	.039

a Dependent Variable จำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์

R =.363

R²=.132

F= 3.394 Sig=.001<.05

จากตารางพบว่ามีตัวแปรอิสระจำนวน 4 ตัวที่มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์ของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยเหล่านี้เมื่อพิจารณาเรียงตามลำดับ ได้แก่

1. ตัวแปรปัจจัยด้านระดับการศึกษา มีค่า Sig=.007 โดยมีค่า Beta = -.208 ซึ่งมีอิทธิพลมากที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแปรอื่น โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับตัวแปรตาม กล่าวคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาน้อย จะมีแนวโน้มที่จะมีจำนวนครั้งที่เสพสารเสพติดสูงต่อสัปดาห์
2. ตัวแปรปัจจัยด้านตนเอง ซึ่งประกอบด้วย ความอยากรู้อยากลองยาเสพติด คิดว่าการเสพยาเสพติดทำให้ดูโก้เก๋ ใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาความเจ็บป่วยทางร่างกาย ใช้ยาเสพติดเพื่อหลบหลีกความจริงในชีวิต มีค่า Sig=.016 โดยมีค่า Beta = .199 ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลรองลงมา โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับตัวแปรตาม กล่าวคือ หากกลุ่มตัวอย่างเป็นคนที่มีความอยากรู้อยากลอง จะมีแนวโน้มที่จะมีจำนวนครั้งที่เสพสารเสพติดสูงต่อสัปดาห์
3. ตัวแปรปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบไปด้วย การทำงานเกิน/งานหนักไม่เหมาะสมกับเงินเดือน มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย /เงินเดือนน้อย มีภาระในการเลี้ยงดูบุคคลอื่น ความต้องการใช้สิ่งฟุ่มเฟือยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกเกินความจำเป็น มีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพเสริม/ทำงานล่วงเวลาเพื่อหาเงินเพิ่ม และมีภาระหนี้สินนอกระบบ มีค่า Sig=.039 โดยมีค่า Beta = -.152 โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับตัวแปรตาม กล่าวคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทางเศรษฐกิจสูงกล่าวคือเป็นคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จะมีแนวโน้มที่จะเสพสารเสพติดสูงต่อสัปดาห์
4. ตัวแปรปัจจัยด้านเพศ มีค่า Sig=.042 โดยมีค่า Beta = .137 ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแปรอื่น โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับตัวแปรตาม กล่าวคือ หากกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายจะมีความถี่ในการเสพสารเสพติดต่อสัปดาห์สูงกว่าเพศหญิง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาและวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรณีศึกษา : สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และเพื่อศึกษาประวัติและผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ วัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา อายุระหว่าง 10-22 ปี จำนวน 211 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผ่านการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยการทดลองนำไปใช้ (Try out) กับวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน 50 คน ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาสาเหตุการติดยาเสพติด = .8977 จากนั้นดำเนินการเก็บแบบสอบถาม บันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS for Window ด้วยสถิติสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และสถิติทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลของตัวแปร ด้วยสถิติ Linear Multiple Regression ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ .05 ดังรายละเอียดสรุปผลการศึกษาดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการทำการศึกษา สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติด ของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความถี่ในการใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์ของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คือ ผู้ที่มีการศึกษาต่ำ มีความอยากรู้อยากลองสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ต่ำ และเพศชาย ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาประวัติและผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 85.8 มีอายุ ระหว่าง 14-22 ปี มีระดับการศึกษาระหว่าง 10-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.0 มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 63.0 และพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 52.6 มีรายได้มาจากการทำงานของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.2 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.9 รู้จักยาเสพติดจากเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.7 ประเภทของยาเสพติดที่รู้จักมากที่สุด คือยาบ้า คิดเป็นร้อยละ 50.7 และไม่รู้จักยาเคมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษยาบ้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 และไม่เกี่ยวข้องกับยาเคมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 99.5 ส่วนใหญ่ใช้สารเสพติด จำนวน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 76.7 เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสารเสพติดเดือนละ 50-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.2 ลักษณะการเสพยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสพยาเพื่อต้องการเสพยา แต่หากไม่ได้เสพยาไม่มีอาการผิดปกติใดทางร่างกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.6 ส่วนใหญ่เริ่มต้นเสพยาเป็นครั้งคราว คิดเป็นร้อยละ 96.2 มีความเห็นว่าการเสพยาเสพติดมีผลกระทบต่อตนเองในเรื่องทำให้นอนไม่หลับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.4 มีผลกระทบต่อครอบครัวในเรื่องนำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 81.0 และมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจในเรื่องสูญเสียทรัพย์สินเงินทองที่จะต้องหื้อมาเสพยาเสพติด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.5

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติด พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติด ดังนี้

ปัจจัยด้านประชากร พบว่าปัจจัยด้านเพศ และระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเพศ กล่าวคือเพศชายมีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติด ซึ่งอาจเนื่องมาจากเพศชาย เป็นเพศที่มีการใช้ชีวิตที่มีความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง และมีความอยากรู้อยากลองยาเสพติดมากกว่าเพศหญิง และการที่มีระดับการศึกษาต่ำทำให้ใช้สารเสพติดสูง ซึ่งอาจถูกชักจูง ให้ติดสารเสพติดได้โดยง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำเพชร ชาญบุญ โย (2534) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องการติดสารระเหยของเด็กและเยาวชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จากการศึกษพบว่าผู้ติดสารเสพติดส่วนใหญ่ เป็นเพศชายอายุระหว่าง 10-15 ปี ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สารระเหย จะพบว่าเพศ ระดับอายุ และระดับการศึกษา สภาพที่อยู่อาศัยมีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารระเหย ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยจากที่อื่นพบว่ามีความแตกต่าง

จากวัยรุ่นในจังหวัดสงขลา คือ ในเรื่องระดับอายุ และสภาพที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดสงขลา เพราะไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุใดก็ตามก็อาจจะมีโอกาสที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติดได้ทั้งนั้น และวัยรุ่นในจังหวัดสงขลาที่ไม่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใกล้แหล่งยาเสพติดก็อาจจะไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้โดยการไปสรรหายาเสพติดมาจากแหล่งยาเสพติดอื่นก็ได้

ปัจจัยด้านตนเอง ซึ่งประกอบไปด้วย เรื่องความอยากรู้อยากลองยาเสพติด เรื่องคิดว่าการเสพยาเสพติดทำให้ดูโก้ ใ้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาความเจ็บป่วยทางร่างกาย ใ้ยาเสพติดเพื่อหลบหลีกความจริงในชีวิต พบว่า เมื่อพิจารณาจากปัจจัยด้านตนเองในเรื่องความอยากรู้อยากลองยาเสพติด เป็นปัจจัย ที่เป็นสาเหตุทำให้กลุ่มตัวอย่างใช้สารเสพติดมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คุษฎี โยเหลา (2540) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องปัจจัยบ่งชี้สาเหตุการใช้และการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและในจังหวัดโยธา พบว่ากลุ่มที่ใช้สารเสพติดจำนวน 298 คน รายงานว่าสาเหตุที่ใช้ เพราะอยากรอง (45%) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจตน์ สินไชย (2545) ซึ่งได้ทำการศึกษปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างติดยาเสพติด คือ ความอยากรอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศรี แดงเอียด (2551) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องขังชายคดียาเสพติด กรณีศึกษา : เรือนจำกลางพัทลุง ซึ่งผลการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยด้านจิตใจ มีผลต่อการกระทำความผิด อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ อยากรู้อยากลอง คิดว่าทำผิดแล้วมีเงินใช้ ดีกว่าไปขอรานเขากิน และอารมณ์ชั่ววูบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกพงษ์ ทั้งจันทร์แดง (2550) ซึ่งศึกษาเรื่อง สาเหตุของการใช้สารเสพติดของเยาวชนกรณีศึกษา : เยาวชนในศูนย์บำบัดรักษาเสพติดสงขลา ผลการศึกษาปรากฏว่าสาเหตุมาจากเยาวชนมากที่สุด เนื่องจากเยาวชนมีความอยากรู้อยากลอง ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยจากที่อื่นพบว่าไม่มีความแตกต่างจากวัยรุ่นในจังหวัดสงขลาเพราะการใช้ยาเสพติด ของวัยรุ่นในจังหวัดสงขลา นั้น ความอยากรู้อยากลองยาเสพติดเป็นสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นใ้ยาเสพติดมากที่สุด

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบไปด้วย การทำงานเกิน /งานหนักไม่เหมาะสมกับเงินเดือน มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย /เงินเดือนน้อย มีภาระในการเลี้ยงดูบุคคลอื่น ความต้องการใช้สิ่งฟุ่มเฟือยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกเกินความจำเป็น มีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพเสริม /ทำงานล่วงเวลาเพื่อหาเงินเพิ่ม และมีภาระหนี้สินนอกระบบ พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติด กล่าวคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทางเศรษฐกิจ จสูงกล่าวคือเป็นคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จะมีแนวโน้มที่จะเสพยาเสพติดสูงต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของรัชวงศ์ ธรรมเพชร (2548) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำความคิดของผู้ต้องขังคดียาเสพติด กรณีศึกษาเรือนจำกลางพัทลุง พบว่าปัจจัยเอื้อต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบว่า ปัจจัยด้านฐานะครอบครัวที่ยากจน เป็นปัจจัยที่สำคัญร้อยละ 40.8 ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยจากที่อื่นพบว่าไม่มีความแตกต่างกับกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดสงขลา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์ โดยพบว่าหากมีการศึกษาในระดับต่ำจะมีแนวโน้มที่จะทำให้มีจำนวนครั้งในการใช้สารเสพติดสูงต่อสัปดาห์ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาในระดับสูง ทั้งการส่งเสริมจากบุคคลในครอบครัวและหน่วยงานของรัฐที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนในเรื่องการศึกษาต่างๆ แก่เยาวชน เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ มีวิชาชีพ เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะการที่เยาวชนมีการศึกษาในระดับสูง จะทำให้มีการพัฒนาความคิด มีความรู้ สติปัญญา และ จะทำให้ก้าว ระวังในสิ่งที่ถูกต้อง และการศึกษามีส่วนในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยและพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับความเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย ทำให้รู้จักควบคุมตนเอง ซึ่งมีผลต่อการยับยั้งการ กระทำความคิดและจะทำให้ เยาวชนไม่ไปใช้สารเสพติดได้

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านตนเอง มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์ โดยพบว่า หากเยาวชนเป็นคนที่มีความอยากรู้อยากลอง จะมีแนวโน้มที่จะมีจำนวนครั้งที่เสพยาเสพติดสูงต่อสัปดาห์ ดังนั้น สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงเป็นสถาบันที่มีความสำคัญ เป็นอย่างมากที่จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน มีโอกาสในการแสดงความรู้สึกรับรู้ ความคิด การกระทำที่ถูกต้องและมีประโยชน์ ตลอดจนชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างถูกวิธี โดยเฉพาะบุคคลในครอบครัวต้องให้ความรัก เอาใจใส่ดูแลเยาวชนให้มากขึ้น และสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญในการอบรมสั่งสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาจิตใจ อารมณ์ เพื่อลดการแสดงความเสี่ยง หรือทำทนายในทางที่ผิด ลดความอยากรู้อยากลองยาเสพติด ในขณะที่เดียวกันครูจะมีบทบาทที่สำคัญในการ ช่วยพัฒนาความสามารถในการเผชิญความเครียดต่าง ๆ ให้กับเด็กและเยาวชนได้

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์ โดยพบว่า หากกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทางเศรษฐกิจ สูงกล่าวคือเป็นคนที่มี

ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จะมีแนวโน้มที่จะเสพยาเสพติดสูงต่อสัปดาห์ ดังนั้นแนวทางแก้ไขคือ ส่งเสริมให้เยาวชนเข้ารับการอบรมในเรื่องการฝึกออาชีพ เพื่อให้มีอาชีพ ทำให้มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ จัดอบรมในเรื่องเกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของยาเสพติดให้มีความรู้ความตระหนัก และพัฒนาทักษะต่างๆ ต่อการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีงานทำให้กับเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือเข้าสู่วงจรยาเสพติด

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านเพศ จะมีอิทธิพลต่อจำนวน นครั้งที่ใช้สารเสพติดต่อสัปดาห์ โดยเพศชายมีความถี่ในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์สูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายเป็นเพศที่มีความเสี่ยง และมีความคึกคะนอง อยากรู้อยากลอง มากกว่าเพศหญิง ซึ่งเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว นั้น จึงควรส่งเสริม และแก้ไขฟื้นฟูที่เพศชายก่อนเป็นอันดับแรก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุของการใช้สารเสพติด โดยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เพราะพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน อาจทำให้ ปัจจัยและสาเหตุในการติดสารเสพติดแตกต่างกันเพื่อจะได้หาแนวทางป้องกันและแก้ไข

2.2 ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของสถาบันต่างๆ ในสังคม ในป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

บรรณานุกรม

- กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม .คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติ
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 . กรุงเทพมหานคร .
- กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม . คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม
พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ .ศ.2545 สำหรับอาสาสมัครคุม
ประพฤติ.กรุงเทพมหานคร
- กัลยา วาณิชย์บัญชา.(2553) การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล.
บริษัทธรรมสาร จำกัด ,กรุงเทพมหานคร
- กิตติพิศ เพชรสุทธิ .(2543) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องปัญหาเสพติด
ในวิทยาลัย: กรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง.
สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,สงขลา
- เจตน์ สินไชย .(2545) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา . สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,สงขลา
- คุณฎี โยเหลาและคณะ .(2540) ปัจจัยบ่งชี้สาเหตุการใช้และการติดสารระเหยของเด็กและเยาวชน
ในเขตกรุงเทพมหานครและในจังหวัดยโสธร . กรุงเทพฯ :สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร
- ธวัชวงศ์ ธรรมเพชร .(2548) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
กรณีศึกษาเรือนจำกลางพัทลุง . สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,สงขลา
- น้ำเพชร ชาญภิญโญ.(2534) การติดสารระเหยของเด็กและเยาวชนในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร
- บุปผา บุญญามณี .(2546) การรับรู้ของนักศึกษาต่อสารเสพติดชนิดยาแก้ไอที่มีส่วนประกอบโคเค-
อิน ศึกษาเฉพาะกรณี: นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.
สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,สงขลา
- ผจงจิต อินทสุวรรณ .(2539) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดยาเสพติดของเยาวชน.
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร

เยาวลักษณ์ ชุมวณิชย์.(2543) **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพสารกระตุ้นประสาท แอมเฟตามีน (ยาบ้า) ในคลินิกยาเสพติด โรงพยาบาลตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง.**

สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,สงขลา
รวมผลงานวิจัยกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม .2547.

ลาดทองใบ ภูอภิรมย์.(2530) **บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด.** กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
วีรวรรณ สุธีร์ ไกลลาส.(2536) **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการติดยาเสพติดของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร .**กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

สถาบันพัฒนากระบวนการยุติธรรมเยาวชนและครอบครัว โรงพยาบาลตุลาการเฉลิมพระเกียรติ
ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง สำนักงานศาลยุติธรรม. **คู่มือการป้องกันและแก้ไขปัญหายา
เสพติด การสร้างเครือข่าย –การส่งต่อ-การติดตามและประเมินผลเด็ก เยาวชน ครอบครัว
ชุมชนและสังคม .** กรุงเทพมหานคร .

สมศรี แดงเอียด .(2551) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องขังชายคดียาเสพติด
กรณีศึกษา :เรือนจำกลางพัทลุง .**สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ,สงขลา

สุรเชษฐ์ ชีระมณี.(2553). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.** สงขลา คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สุภาวดี อรรถนิตย์.(2549) **การกระทำผิดในคดียาเสพติดของดาราวัยรุ่น .** ปัญหาพิเศษ
ทางรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ,ชลบุรี

สุดสงวน สุธีสร .(2544) . **เอกสารประกอบการบรรยาย หลักสูตร พนักงานคุมประพฤติ
เรื่อง อาชญาวិทยา (Criminology) .**กรุงเทพมหานคร .

ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัดและคณะ .(2548) **รายงานวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานตาม
พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ .ศ. 2545 ,** กองพัฒนาการฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม.

เอกพงษ์ ทังจันทร์แดง.(2550) **สาเหตุของการใช้สารเสพติดของเยาวชน กรณีศึกษา: เยาวชนใน
ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดสงขลา.**สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , สงขลา

อาคม ใจแก้ว.(2539). **วิธีวิทยาการวิจัยการรัฐประศาสนศาสตร์.** สงขลา คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .

กรมวิชาการ , 2542 (www.dek-d.com)

สำนักงานป้องกันละปราบปรามยาเสพติด . (www.oncb.go.th)

สารานุกรมสำหรับเยาวชนเล่มที่ 9 , 2553 (www,guru.sanook.com)

www.probation.go.th

www.thanyarak.go.th

www.kucomsci 18 .in.th

www.google.com

ภาคผนวก

แบบสอบถามชุดที่.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
กรณีศึกษา: สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ประวัติการใช้สารเสพติดของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 สาเหตุการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

2.กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง....ที่เป็นความจริง

3.ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับที่สุดไม่มีผลร้ายใดๆ ต่อตัวท่าน โดยจะนำไปศึกษาเฉพาะการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และไม่นำไปเปิดเผยไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น เพราะเป็นคำตอบที่มีค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการนำผลการศึกษาที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการวางมาตรการ ป้องกันการใช้สารเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลาและเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

(นางสาวนนุช ปล้องคง)

นักศึกษาระดับปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย x หน้าข้อความที่เป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

1 เพศ

- ชาย หญิง

2 อายุ.....ปี

3 ระดับการศึกษา.....ปี

4 สภาพครอบครัว

- บิดามารดาอยู่ร่วมกัน บิดา-มารดาเสียชีวิต บิดามารดาเลิก/หย่าร้างกัน
 บิดาเสียชีวิต มารดาเสียชีวิต อื่นๆระบุ.....

5 ปกติท่านพักอาศัยอยู่กับใคร

- บิดา มารดา บิดา มารดา
 ญาติ เพื่อน อื่นๆระบุ.....

6 ท่านมีรายได้จากที่ใด

- บิดามารดา บิดา มารดา
 ญาติ เพื่อน จากการทำงานของตนเอง
 อื่นๆ.....

7 รายได้จากการทำงานของท่านต่อเดือน.....บาท

ตอนที่ 2 2.1 ประวัติการใช้สารเสพติดของท่าน

1. ท่านรู้จักยาเสพติดจากทางใดและมีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างไร โดยกรุณาขีดเครื่องหมาย✓
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ประเภท	รู้จักจาก						ความเกี่ยวข้อง				
	สื่อ ทีวี/ วิทยุ	เพื่อน	คนใน ครอบครัว	นาย จ้าง	คน ใน ชุมชน	ไม่ รู้จัก	เสพ	จำหน่าย	ผลิต	ขนส่ง	ไม่เคย เกี่ยว ข้อง
1 เสโรอื่น											
2 กัญชา											
3 กระท่อม											
4 ยาบ้า											
5 ยาอี											
6 ยาไอซ์											
7 สารระเหย											
8 ยาเค											
9 สุรา											
10 บุหรี่											

2. จำนวนครั้งที่ท่านเคยใช้ยาเสพติดต่อสัปดาห์.....ครั้ง

3. ท่านเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหาสิ่งเสพติดเดือนละ..... บาท

4. ลักษณะการเสพยาเสพติดของท่าน มีลักษณะเช่นไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เสพเมื่อต้องการเสพ แต่หากไม่เสพไม่มีอาการผิดปกติใดทางร่างกาย
- () ไม่ได้เสพรู้สึกหงุดหงิดกระวนกระวายใจ
- () ต้องเสพเป็นประจำทุกวันหยุดเสพไม่ได้
- () เพิ่มปริมาณการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ
- () มีอาการผิดปกติทางร่างกายหากไม่ได้เสพ เช่น อาเจียน นอนไม่หลับ เจ็บปวดตาม

ร่างกาย

5. ท่านอยู่ในขั้นตอนไหน (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)
- () เริ่มต้นเสพยา เสพเป็นครั้งคราว
 - () เริ่มเสพยาต่อเนื่องเสพยาบ่อยขึ้นเพื่อคลายเครียด
 - () เสพยาหมกมุ่น เสพยาถี่ ต้องเพิ่มปริมาณการเสพ
 - () เสพทั้งวัน ไม่สนใจสิ่งใด
6. การที่ท่านเสพสารเสพติดมีผลกระทบต่อตัวท่านเองอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () วิตกกังวล ฟูง่าน
 - () อ่อนเพลีย น้ำหนักตัวลด
 - () นอนไม่หลับ
 - () เกียจคร้าน เฉื่อยชา ทำงานไม่ได้
7. การที่ท่านเสพสารเสพติดมีผลกระทบต่อครอบครัวท่านอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ทำให้ไม่สนใจดูแลครอบครัว
 - () สูญเสียสมรรถภาพในการหาเลี้ยงครอบครัว
 - () ทำงานไม่ได้ ทำให้ขาดหลักประกันต่อครอบครัว
 - () นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว
8. การที่ท่านเสพสารเสพติดมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ทำให้ข้าพเจ้าก่ออาชญากรรมขึ้น เช่น ลักขโมย ปล้นทรัพย์ฯ
 - () สูญเสียทรัพย์สิน เงินทองที่จะต้องหามาซื้อสารเสพติด
 - () มีปัญหาด้านสุขภาพและเป็นพาหนะนำโรคให้กับผู้อื่น
 - () เป็นภาระให้กับผู้อื่นที่จะต้องดูแลรักษา

2.2. ท่านคิดว่าข้อความต่างๆเหล่านี้เป็นสาเหตุการใช้ยาเสพติดของตัวท่านเองอย่างไร

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี แล้วพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับท่านเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงบนเหนือตัวเลขที่กำหนดเพียงตัวเลขเดียว คือจริงมากที่สุด
จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด และขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อความ	ระดับความจริง				
	จริง มาก ที่สุด 5	จริง มาก 4	จริง ปาน กลาง 3	จริง น้อย 2	จริง น้อย ที่สุด 1
ด้านตนเอง					
1. ข้าพเจ้ามีความอยากหรืออยากลองเสพยาเสพติด					
2. ข้าพเจ้าคิดว่า การติดยาเสพติดทำให้ดูโก้เก๋					
3. ข้าพเจ้าใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาความเจ็บป่วยทางร่างกาย					
4. ข้าพเจ้าใช้ยาเสพติดเพื่อหลบหลีกความจริงในชีวิต					
ด้านเพื่อน					
5. ข้าพเจ้าคบเพื่อนที่ใช้สารเสพติด					
6. ข้าพเจ้าถูกเพื่อนชักชวนหรือ แนะนำให้ใช้สารเสพติด					
7. ความต้องการเป็นผู้นำในกลุ่มของเพื่อนเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าติดยาเสพติด					
8. ข้าพเจ้าต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน					
9. ข้าพเจ้าถูกเพื่อนหลอกให้เสพยาเสพติด					
10. ข้าพเจ้าถูกเพื่อนบีบบังคับให้เสพยาเสพติด					
ด้านครอบครัว					
11. ครอบครัวของข้าพเจ้าหย่าร้างกัน					
12. บุคคลในครอบครัวไม่มีเวลาเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน					
13. สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวข้าพเจ้าไม่ราบรื่น เช่นพ่อแม่ทะเลาะกันประจำ					
14. บุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด					

ข้อความ	ระดับความจริง				
	จริง มาก ที่สุด 5	จริง มาก 4	จริง ปาน กลาง 3	จริง น้อย 2	จริง น้อย ที่สุด 1
ด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม					
15.ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ในกลุ่มชุมชนที่เป็นแหล่งมั่วสุ่มของยาเสพติด					
16.ภายในชุมชนของข้าพเจ้ามีผู้ติดยาเสพติด					
17.ค่านิยม/ความเชื่อทางวัฒนธรรมมีผลต่อการติดยาเสพติดของข้าพเจ้า					
ด้านเศรษฐกิจ					
18.ข้าพเจ้าทำงานเกิน/และงานหนักไม่เหมาะสมกับเงินเดือน					
19.ข้าพเจ้ามีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย/เงินเดือนน้อย					
20.ข้าพเจ้ามีภาระในการเลี้ยงดูบุคคลอื่น					
21.ข้าพเจ้าต้องการใช้สิ่งฟุ่มเฟือยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกินความจำเป็น					
22.ข้าพเจ้ามีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพเสริม/ทำงานล่วงเวลาเพื่อหาเงินเพิ่ม					
23.ข้าพเจ้ามีภาระหนี้สินนอกระบบ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นางสาวนงนุช ปล้องคง

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5210521531

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ศิลปศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี	2545
ตำแหน่ง สถานที่ปฏิบัติงาน	พนักงานคุมประพฤติ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา อาคารศาลากลาง (หลังเก่า) ถนนราชดำเนิน ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา	